

~~P. 117~~

EX BIBLIOTH.
NATIONIS HUNGAR.

VITEBERG.

V-30.

SIGNAT, MDCCCXIII.

EXERCITATIO ASTRONOMI

Exhibens

Locum, Motum, Magnitudi-
nem, Causas, Effectus & Signi-
ficationes

COMETÆ,

qui sub finem Anni Æ. C. 1652, & initium Anni
Æ. C. 1653 St. N. illuxit,

QUAM,

Deo benignè favente & adjuvante,

PRÆSIDE

LAURENTIO EICHSTADIO, Med. D.

& Gymnasii Gedanensis Matheseos Prof. P.

*Studiosæ Juventuti in inclyto hoc Athenæo publicè
examinandam proponunt, & pro viribus defen-
dendam suscipiunt*

DANIEL POLYDORUS MACOVIVS, Pol.
usq; ad thesin 25 inclusivè,

Nec non

BENJAMIN OSWALDUS, Mülhusio-Thuringus,
à thesi 25 ad finem usque.

Ad diem 3. Aprilis in Auditorio majori

Anno 1653.

GEDANI, Typis Viduæ GEORGII RHETII.

MAGNIFICIS, NOBILISSIMIS
ET AMPLISSIMIS
DOMINIS
PRÆCONSULIBUS
AC SENATUI INCLYTÆ
REIPUBLICÆ DANTI-
SCANÆ.

Dominis suis submissè colendis
S. P. D.

 Ova & splendidissima stella, quæ superiori seculo Anno Æ.C. 1572. in Asterismo Cassiopea per 16 continuos menses se commodè spectandam exhibuit, ceu insolitum aliquod sidus, multorum oculos vultûsq; ad se allicuit; siquidem cum cæteris minoribus Planetis gratiâ lucis & magnitudine certabat, loco, in quo primùm constiterat, nunquam movebatur, nabisq; septentrionalibus (quia polo erat propinqua) nunquam occidebat. Eadem quoq; stella animos Doctiorum excitavit & exoptatam Occasionem inquirendi periclitandiq; præbuit, utrùm nova stella in Cælo orirentur & interirent, nec ne? Hinc & principes Viros Uranie, reliquas superans divina sorores, Regales animos primùm dignata movere, Proxima tangentes Cœli fastigia rerum, veluti Manil. l. I. Astronom. v. 41 & seqq. cecinit. Hinc factum, quòd Illustrissimus Princeps Wilhelmus, Hæssia Landgravius, hujus nec non reliquarum Stellarum Cœliq; plagis superisq; vacavit.

Vt Lucan. de Jul. Cesare l. 10. Pharsal. v. 185 & seq. affirmavit. De illo namq̄ Nobilissimus Cæli Atlas & Astronomiæ Instaurator Tycho Brachæus l. 1. Progymnasmat. Astronom. pag. 635. testatur, quòd hanc stellam sæpenumerò suis affabrè elaboratis Organis dimensus sit, idq̄ tantâ diligentia atq̄ intentione, ut, quum semel ejus altitudini supremæ, quæ aliquantò difficilior acceptu erat, incumberet, & supervenientibus quibusdam ex ministris, illi indicaretur, partem quandam domus aulicæ jam incendio flagrare, ille minimè hoc nuncio commotus incendium non perculi magni loco duxerit; sed nihilominus observationi accurata intentus, eam absq̄ intermissione continuârit. Hinc igitur Generi humano rem utilisissimam & perpensam exploratamq̄ memoria tradidit, nullis laboribus, nulli Industria parcens, summisq̄ rationibus & experimentis nitens, reverâ novas stellas in aethere generari & corrumpi. Eadem quoq̄ tentavit, & feliciter absolvit celebratissimus nec satis laudatus Astronomiæ Cultor & Instaurator Tycho Brachæus, & non tantum hanc novam stellam, sed & Cometas prioris seculi, Anno 1577, 1580, 1585, 1590, 1593 visos consideravit, attentius eorum Observationes ad exquisita organa Geometrica revocavit, & firmissimis rationibus, duobus editis Progymnasmatum Astronomicorum libris, luculenter probavit, nullos unquã Cometas Lunæ sedibus inferiores effulsisse, cælumq̄ universum esse ubiq̄ pervium & liquidissimum, nullisq̄ orbibus realibus confertum, ita, ut hæc secundaria astra liberè possent in eo agitari, lib. 2. Progymnasmat. Astronom. p 441. Idem quoq̄ testata sunt nova stella & Cometa hujus seculi 1600: siquidem stella nova, quæ anno 1604 mense Octobri fulsit, nulliq̄ Planetarum minorum magnitudine cesit, & in annum usq̄ 1605 conspecta est, ut & Cometa, qui anno 1607 in autumno, & 1618 exeunte Novembri & sequente mense exarserunt, evidenter confirmârunt, de quibus Syntechnitæ magni illius siderum scrutatoris Tychonis Brachæi Johannes Kepplerus & C. S. Longomontanus, nec non C. L. meus Antecessor M. Petrus Crügerus in suo Vranodromo Cometico Anni 1618 solertissimè & diligentissimè egerunt: Vt taceam alios complures Astronomos, qui
idem

idem quoque certis rationibus & indubitatis experimentis praestiterunt.
Nam quod Philosophus ait lib. I. Metaphys. cap. I: ἀποβαίνε τις ἴσθη
νὴ τέχνη διὰ τῆς ἐμπειρίας, h. e. per Experimentiam Scientia & ars ho-
minibus acquiritur; idem Plinius tradit lib. 17. nat. hist. cap. 4. opti-
mè experimentis credi, illud quoque in jam invento loco motuque novarum
stellarum & Cometarum locum habet. Quum igitur & sub finem proxi-
mi anni Cometa grandis, luridus specieque illata nobis illuxerit, & per cam-
pos liquidos aetheris & Asterismum Orionis, Tauri & Persei ambulave-
rit, opera pretium me facturum esse censeo, si & ego illius cursum, distan-
tiam à terrâ, magnitudinem, causas & significationes in quâdam exerci-
tatione Astronomicâ, solius veritatis indaganda & asserenda studio, pub-
licè proponerem & Cultoribus sideralis scientiae in nostro inclyto Gymna-
sio examinandam exhiberem, ne Professioni meae viderer deesse: si qui-
dem fermè omnis praxis Sphaerica Doctrinae, Astronomia & Astrologiae in
legitimâ explicatione hujus Cometae potissimum enitet.

Magnificis autem meis Dominis hanc qualemcunque opellam debitâ submissione
& animi grati significatione inscribere debui, volui, quia hoc studium Astronomi-
cum singulari suâ munificentia provebunt, dum elaboratissimum & satis amplum
Organum, nimirum Quadrantem azimuthalem ex solido Orichalco conflatum & sub-
tilissimè divisum sideribusque observandis per necessarium & maximè accommodatum
in speculam Astronomicam voluerunt inferri, ut quotidianis Observationibus certi-
tudo priorum, proximi que Cometae sedes accuratè posset explorari. Enimverò Ptole-
maeus ex Aegypto in Prusiam & Dantiscum cum suis Instrumentis, Quadrantibus,
Sextantibus, Radiis & Tubis Opticis venisse videtur; hinc serium meum etiam vo-
tum est, qui in hoc divino studio consenescam.

Deum supplex veneror, ut hoc optimum ceptum bene vertat, hanc gratiam
singularem largissimè compenset, eventusque tristes hujus prodigiosi Cometae clemen-
ter advertat, **MAGNIFICENTIASQUE VESTRAS** in omnibus adversita-
tibus tueatur, omni que bonorum cumulo diutissimè ornet & augeat. Gedani die 20
Martii Aequinoctiali f. 5. Anno A. C. 1653.

Obsequentissimus & addictissimus
Cliens

LAURENTIUS EICHSTADIUS, D.

|||||

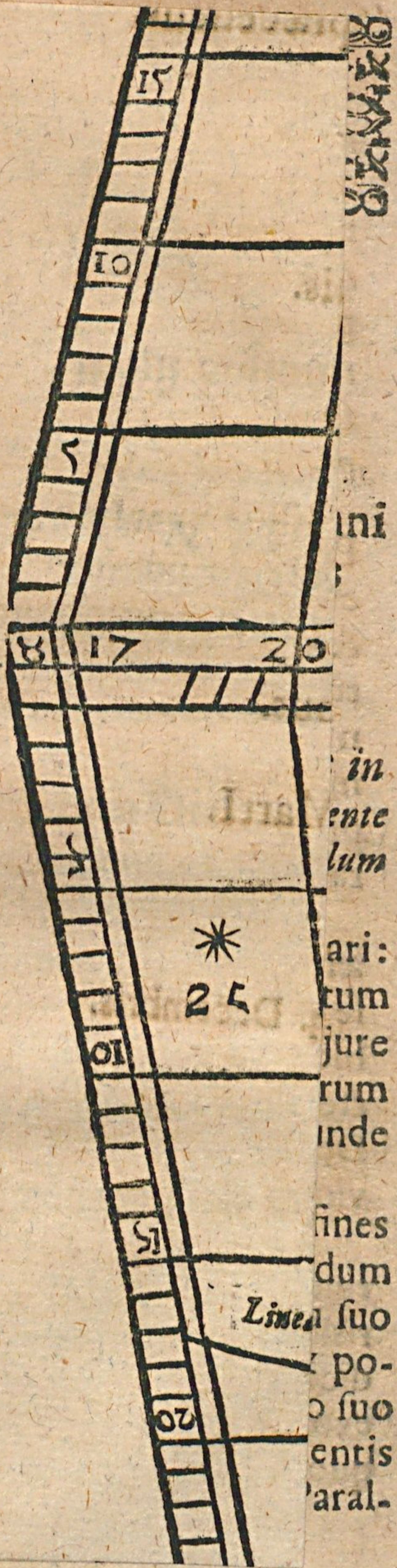
Orionis

- 22. In ta
- 23. Quæ
- B Comet
- 24. In c
- 25. Supr
- 26. In au

Orionis

ECLI

Breves notæ in Figurationem Generalem Motus Cometæ ad Vicinas Affixas numeris expressas, quæ utcunq; est delineata.

A est Cometa nobis die 20. Decembr. Vesperis visus. Nomina Fixarum sunt ex Canonica Determinatione Tychonis Brahe desumpta.

1. Regel Orionis
2. Quæ ad sinistrum pedem Orionis in principio fluvii.
3. Stella supra pedem Orionis in fluvio.
4. Duarum aliarum sequens.
5. Prima balthæi Orionis:
6. Media Balthæi.
7. Præcedens eandem in fluvio.
8. Sequens duarum superiorum.
9. Quæ ad septentrionem est, seu tertia præcedens.
10. Octava in Clypeo Orionis.
11. Ultima in Clypeo.
12. Sexta in Clypeo.
13. Septima in Clypeo.
14. Sinister seu præcedens humerus Orionis.
15. Quinta in Clypeo.
16. Quarta in Clypeo.
17. Secunda in Clypeo Orionis.
18. Borealissima in Clypeo.
19. Media trium infra Suculas.
20. Sequens earundem.
21. In Austrino Oculo, Aldeboran.
22. In facie, seu sucularum prima in naribus.
23. Quæ sequitur in collo.

B Cometæ Positus ad Vesperam Diei 23. Marti.

24. In collo duarum præcedens.
25. Suprema in sectione γ .
26. In aure duarum δ Australium.

C Positus Cometæ ad matutinum tempus diei 24. Decembris

27. Pleiades cum Media & Lucida Pleiadum.
28. Sequens lateris Australis δ .
29. In cervice quadrilateri præcedens.
30. Sequentis lateris δ borea.
31. Præcedentis lateris δ borea.
32. In superiori pede Erichthonii.
33. Præcedens hædus aurigæ.
34. Sequens hædus Capellæ.
35. In sinistro cubito Erichthonii.
36. Capella.

D Positus Cometæ ad diem 26. Decembris

37. Sequens pedis sinistri Persei.
38. Quæ in sinistro Calcaneo Persei.

E Locus Cometæ ad diem 27. Decembris

39. In sinistro Genu Persei.
40. Præcedens Borealior in Capite Algol.
41. Præcedens Australior sub Algol.

F Positus Cometæ ad diem 30. Decembris

42. Caput Medusæ.

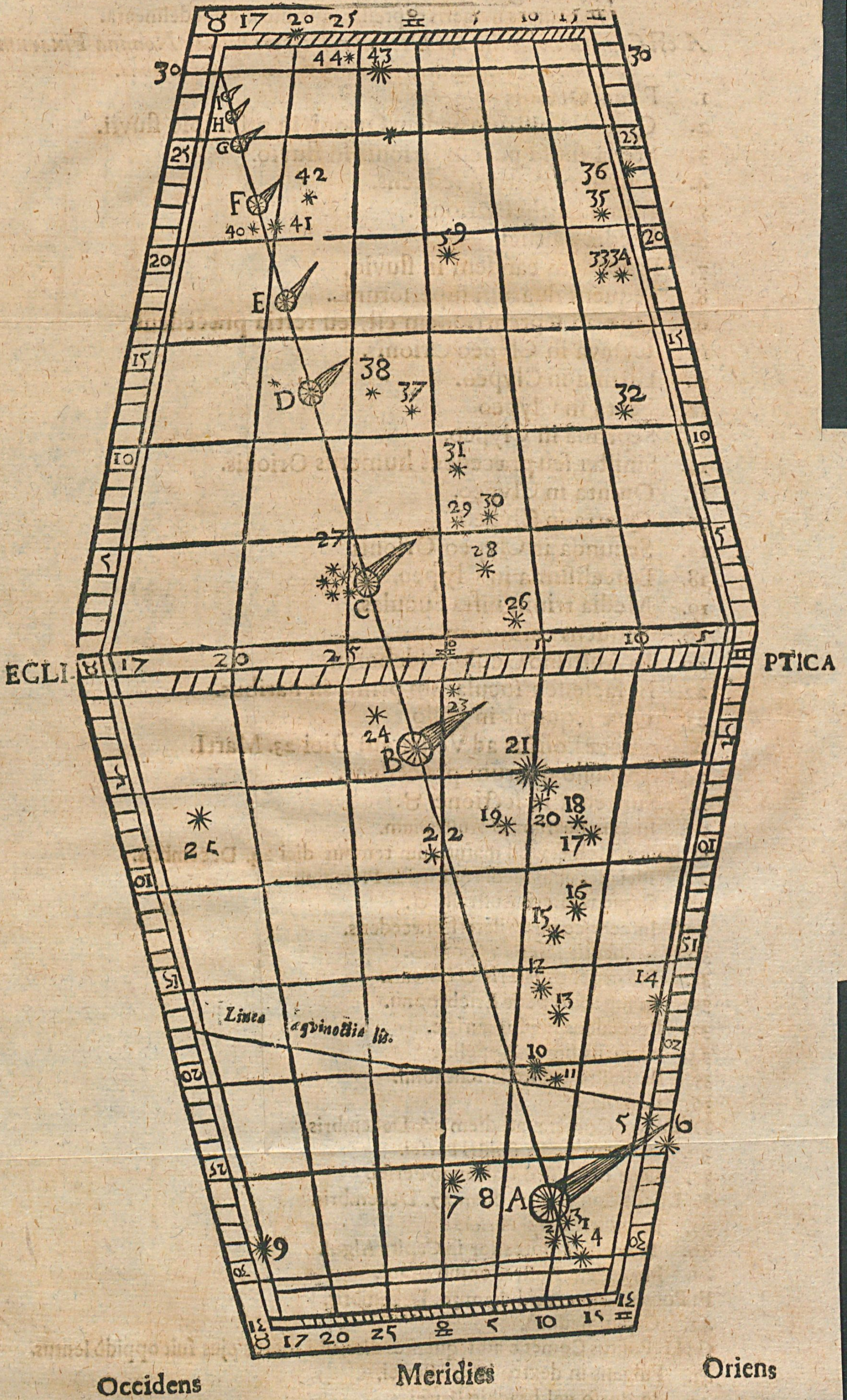
GHI Positus Cometæ ad sequentes dies, ubi motus ejus fuit oppido lentus

43. Fulgens in dextro latere Persei.
44. In dorso vel brachio Persei.

Occidens

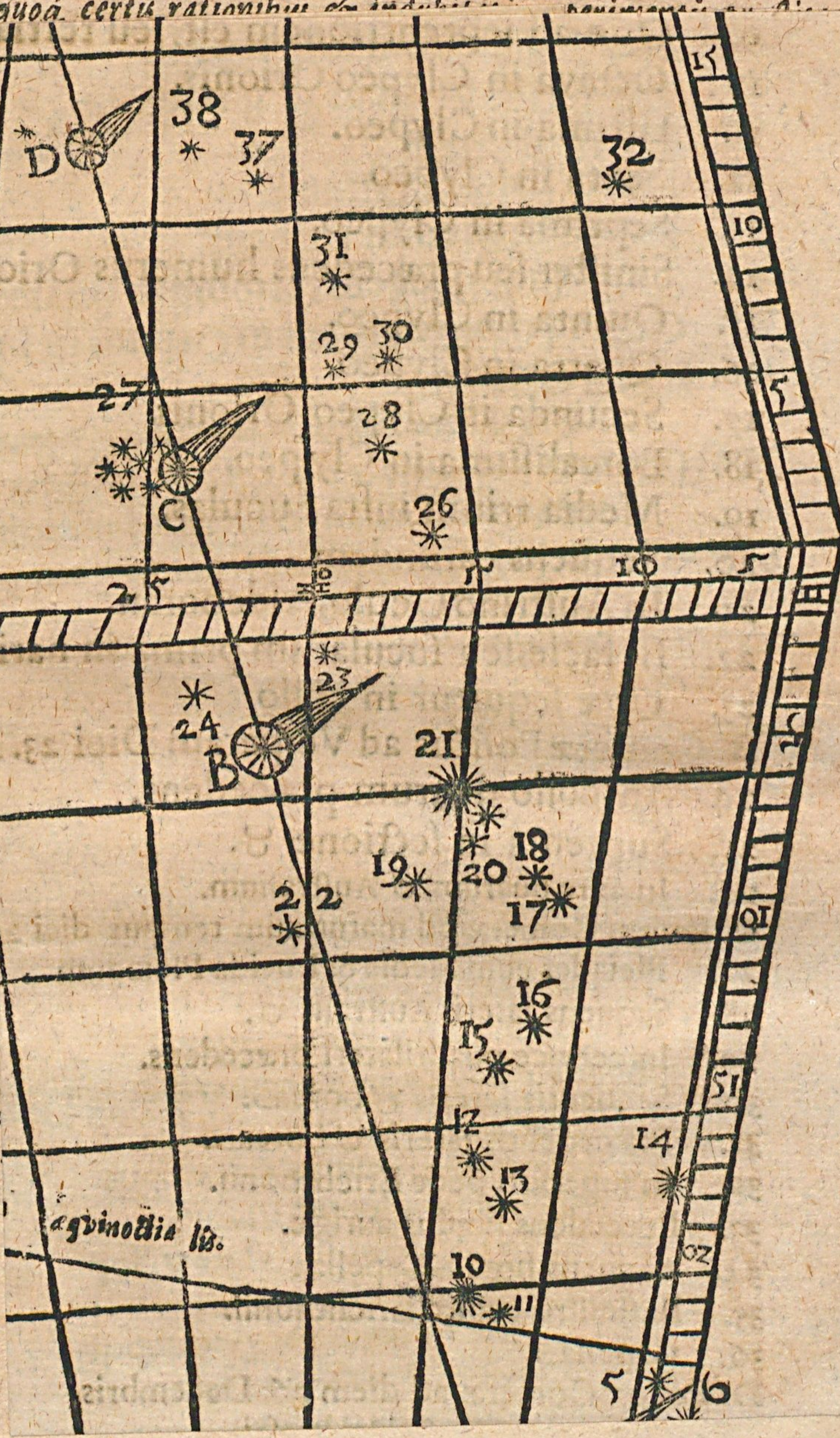
Septentrio

Oriens

idem quod certis rationibus et indubitanter

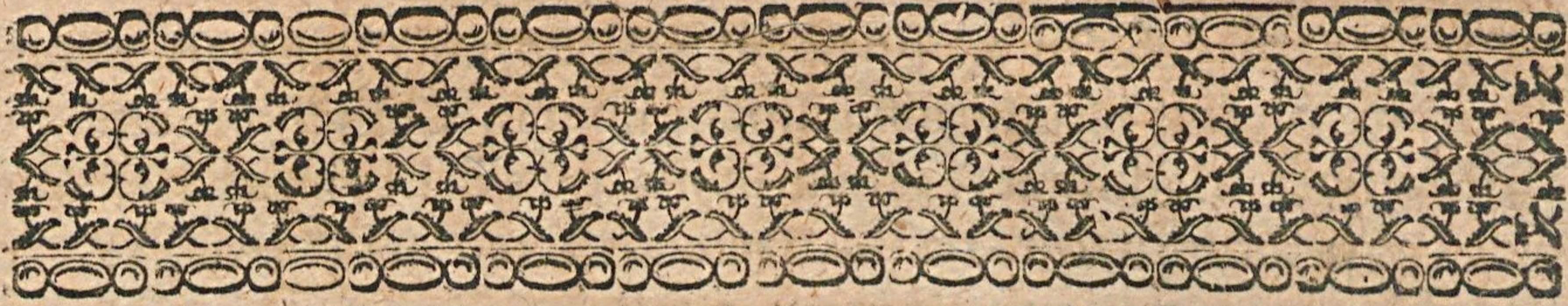
Nam
non
minime
stella
mi
posita
rit,
tiam
tatio
licet
sio ex
dem
legiti
an
cum
Organi
tilisim
in spec
tudo pr
meus e
Sextan
tum est
D
singular
ter aver
tibus tu
Martii

PTICA

agvinolia 13.

EXERCITATIO ASTRONOMICA

De

COMETA

Per Orionem, Taurum, & Perseum, qui sub finem Anni
ære Christianæ 1652, & initium Anni ære Christianæ 1653

Stylo Novo apparuit,

Succinctis Theſibus comprehenſa.

I.

*N*emo usq; eò tardus & hebes & demissus in
terram est, ut ad divina non erigatur, ac totâ mente
consurgat: utiq; ubi novum aliquod è cælo miraculum
fulsit. Seneca lib. 7. Natural. quest. c. 1.

2. Quum igitur naturale sit magna & nova mirari & rimari:
ideoq; & nuperus Cometa tum obsui corporis magnitudinem, tum
ob raritatem nos in sui admirationem & contemplationem jure
rapit: Siquidem jam ab Anno Christi 1618. intra 34. annorum
spatium hujusmodi Cœli Phænomenon non conspeximus, unde
ob hoc meritò nobis mirabilis hic Cometa videtur.

3. Certum enim est, quòd DEUS Opt. Max. inter alios fines
hunc Cometam in vasto cœlo etiam exhibuerit ad erudiendum
Theologos & Philosophos: Nam præterquam, quòd motu suo
ordinato & regulari immensam DEI Creatoris sapientiam & po-
tentiam voluerit declarare, argumento fuit haud obscuro suo
conveniente ortu, progressu, occasu, motu proprio & evidentis

A

Paral-

Parallaxeos defectu ad normam reliquorum Planetarum intra eorum sphaeras latum fuisse, illudq; novum Coeli Phænomenon quemlibet sui admonere officii, ut illa, quæ in novarum Stellarum ac Cometarum natura rectius hæctenus investigata fuere ab Astro- nomis, quàm antiqui reliquerunt, sollicitius tueamur, excolamus, & ad posteros (si qui futuri sunt) fideliter transmittamus: quippe si hoc totis membris premeremus, si in hoc juvenus sobria incumbere, hoc Majores docerent, hoc Minores addiscerent, tandem ad fundum, in quo veritas posita est, veniremus, quam nunc in summa terra & levi manu quarimus, Seneca sub finem libri 7. natural. quest.

4. Imprimis autem Profesores Matheseos decet Studiosos Philosophiæ invitare & excitare, ut hoc necessarium, utile & jucundum sideralis scientiæ studium non saltem à limine inspiciant & salutent; verùm etiam mecum ingrediantur, quæ in motu, situ, apparètiis magnitudine, parallaxi, causis, effectis & significatio- nibus observaverim, mecum introspiciant, & quæ beneficio Geo- metriæ Arithmeticæ ratiociniis trigonometricis subjiciuntur, probè expendant & ad calculos revocent. Quæ dum pro tenui- tate virium conamur, Deus nobis mentem aspiret.

5. Decimo tertio Kal. Januar. anni tunc instantis, nunc, in i- æræ Christianæ 1653. fer. 6. st. N. pridie brumæ & solstitii in jprimò se Gedani hic Cometa spectandum præbuit. Quamvis enim iam biduo citius ab aliis fuerit visus: tamen quum præcedentes no- ctes extiterint admodum caliginosæ, nihil ante præfatum diem 20. Decembris fer. 6. de apparitione novi Coeli Phænomeni cogno- vimus.

6. Postquam enim Sol moderator diei ac princeps reliqua- rum stellarum occiderat, hic Cometa in signo Π & satellitio cla- rissimi sideris australis Orionis & cum lucido eius pede, qui Regel dicitur, horâ quintâ vespertinâ minuto 51, vel paulo ante sextam exortus est magnitudine pleni disci Lunaris quoad suum caput, quod ab occumbente Sole relictam caudam aliquam & syrma tra-
xit à

xit à tergo, idq; in formam mucronis gladii, fastigiato crine in partem oppositam Soli projecit, spatio septem partium extendit, & instar obscuri Ignis in oculos venit. Insolito quoq; exemplo quasi venationem in cœlo instituere videbatur: Circumstabat enim eū Venator Orion cum suis feris terra mariq; & sequebantur paulo post canes cœlestes, minor & major, Procyon ac Sirius: Tardipes Saturnus solus inter planetas sequebatur eum, ante mediam octavam vespertinam etiam supra horizontem elevabatur, atq; hanc venationem claudebat, nec non in 12. gradu Ω constitutus cum Cometa, versante in 9 gradu Π , sextilem aspectum faciebat, Nam Luna seriùs oriebatur: Mars quoq; gradivus post secundam matutinam & Venus, Phosphorus, quadrante post quartam supra nostrum horizonta emerferunt iam in Occasum inclinato Cometa. At Stella Jovis hilarem suum vultum noluit ostendere: quippe unà cum Mercurio radiis Solaribus erat immerfus.

7. Accidit verò commodum, ut sub primã apparitionẽ Cometæ Amplissimus Vir & Senator hujus Civitatis dignissimus, Mathematicusq; cultor solertissimus & peritissimus *D. Job. Hevelius* invitatus serenitate aëris exoptatã invigilaret observationibus altitudinum Meridianarũ aliquot fixarum ad accuratẽ indagandam nostri loci latitudinem. Itaq; animadverso hoc ascititio Cœli Phænomeno, oculos suos & curam postmodum in hoc conjecit, præditus exquisitis & affabre elaboratis instrumentis Astronomicis. Quadrante magno Orichalcico & Azimuthali, non tantum in minuta, sed & minorum segmenta diligenter diviso, Sextante emendatissimo diversisq; Radiis Astronomicis, per totum durationis Cometæ tempus sereno cœlo, observationi huius Cometæ indefesso studio imminuit, & accuratissimas obtinuit *τηρήσεις*, quæ de ullo penitus errore, vel admodum sensibili, non queunt esse suspectæ. Hujus ergo navi onerariæ [quia patitur] cymbam meam in hoc cœlesti Eridani fluvio alligabo & breviter ostendã, qualis positus Cometæ sub initium fuerit: Nobilissimus enim hic Vir in singulari

quodam ac luculento tractatu, quem de hoc Cometa meditatur, ad provehendum bonum Astronomicum uberius hoc præstabit. Igitur d. 20. Decemb. fer. 6. stylo Novo [quem semper hic intelligimus] mediâ septimâ vespertinâ Cometa visus est formare triangulum ferme æquilaterum cum lucida in sinistro pede Orionis, quæ Regal Tychoni, Copernico in sinistro pede clara & fluvio communis dicitur, ac Ptolemæo est 35. in Asterismo Orionis, nec non cum Stella supra pedem Orionis, in fluvio, quæ Ptolemæo & Copernico est in flexura ad crus Orionis maximè Borea & numero secunda in fluvio, qui vocatur Eridanus vel Nilus. At haud fuit exactè æquilaterum, sed tantum lato modo sic dictum: siquidem horâ nonâ vespertinâ iam cum illis Δ lum scalenum effecit, Præcessit Cometa secundùm longitudinem, secuta est stella supra pedem Orionis in fluvio tertiæ magnitudinis, sed in minori distantia, quàm est hujus Pedis & Regal. Hæc lucida stella verè fuit ultima in longitudine & remotior à Cometa, quàm à stella supra pedem Orionis: Hinc collegi longitudinem Cometæ in 8. gradu 30. min. \square latitudinem Austr 29. grad. 40. min. circiter: Exigendo autè utramq; ad rationem motus in sequentibus diebus constitui probabiliter eam in 8. grad. 26. min. \square & latitudinè 29. gr. 41. m. Austr. Sed iam properam⁹ ad certiores observationes.

8. Die XXI. & XXII. Decemb. fuerunt noctes obscuræ, pluvix & nebulosæ. At d. 23. Decembr. fer. 2. cœpit ex nubibus vesperi Cometa emergere & in constellatione γ versari, ubi in promptu mihi fuit Radius Astronomicus tres ulnas nostrates longitudine propemodum & latitudine transversarii dodrantem unius ulnæ æquans & in suas debitas particulas distinctus qui singula minuta ad intercapedinem 30 graduū potest exhibere & ex solido metallo ac Orichalco est conflatus. Etsi verò non paria facit cum sextante & quadrante Azimuthali non solum minuta sed & sextantem unius minuti præbente, nec ad tantam certitudinem pertingit: tamen quū mihi non suppeteret locus usurpandi meum sextantem.

tē, volui hoc leviori instrumēto uti, speroq; me beneficio eius op-
 portunas aliquas observaciones nactū esse, quibus liquidò possum
 ostendere & evincere, iter & sedem Cometæ intra Orbes Planeta-
 rum fuisse. Accepi autem ad hoc institutum duas insignes Fixas,
 quarum legitima loca per observaciones Tyconicas constant &
 eodem instrumento earum distantia queunt explorari: Cum his-
 ce namq; Cometa perpetuò Triangulum Sphæricum formabat.
 Hinc & in omni Cœli loco cum iis poterat observatio commodè
 institui, neq; illa adeò exactas temporis minutias postulabat.

9. Itaq; die xxiii. Decemb. vesperi prima facta est observatio
 cum Radio, ascendente supra nostrum Horizontem præceden-
 te & primà in Capite Π , quæ Castor & Apollo dicitur & elevatâ 42
 gr. 50. min. circiter horâ scil. nonâ vespertinâ. Eo ipso tempore
 distantia Cometæ & Stellæ fulgentis in sinistro humero Aurigæ,
 quæ Ptolemæo est tertia primæ magnitudinis & Capella dicitur,
 fuit 28. gr. 5. scrup. 30. sec. Cometæ verò & fulgentis in dextro la-
 tere Persei secundæ magnitudinis [quæ Arabibus Algenib. vel
 Genib. latus significans, dicitur & septima est in asterismo Persei]
 28. grad. 22. scrupul. Ex hac distantia, antequam ulte-
 rius progrediamur, Cometæ visum locum eruemus. Ex-
 pendatur enim apposita Figura, in qua P Polum Eclipticæ
 signet, A Fulgentem in dextro latere Persei, B Capellam,
 C Cometam, D E F Eclipticam, F A latitudinem ful-
 gentis in dextro latere Persei 30 gr. 36. min. 30. sec. Bor.
 D B latitudinem Capellæ 22. gr. 51. min. 30. sec. Quo-
 circa in Triangulo PBA cognita sunt Crura PB comple-
 mentum latitudinis capellæ 67. gr. 8. min. 30. sec. BA di-
 stantia Capellæ & Fulgentis ex observatione T. Brahei &
 propria 19. gr. 15. min. 30. sec. & Basis PA complemen-
 tum lateris dextri Persei 59. gr. 55. min. Hinc per doctrinam Tri-
 angulorum Sphæricorum prodit angulus PBA 63. grad. 43. min. 40.
 sec. Deinde in triangulo ABC etiam perspecta sunt omnia tria la-
 tera

A 3

tera

tera AC distantia fulgentis in dextro latere Persei & Cometæ 28. gr.
 22 min. BC distantia inter Capellam & Cometam 28. gr. 5. m. 30. sec.
 & lat. BA 19. gr. 15. m. 30. sec. Itaq; provenit angulus ABC 72 gr 22. min.
 qui additus angulo PBA 63. gr. 43. m. 40. sec. producit angulū PBC
 136. gr. 5. min. 40. sec. Ad hæc in triangulo PBC innotuerūt Crus mi-
 nus BC 28. gr. 5. min. 30. sec. Crus majus PB 67. gr. 8. min. 30. sec.
 & inclusus angulus obtusus PBC 136. gr. 5. min. 40. sec. Vel eius
 complementum ad duos rectos 43 gr. 54. min. 20. sec. datur et-
 jam latus PC complementum latitudinis Cometæ 88. gr. 16. min.
 40. sec. Ipsaq; latitudo Cometæ Borea 1. gr. 43 min. 20. sec. De-
 niq; in triangulo BPC dantur duo crura BC 88. gr. 16 min. 40. sec.
 PB 67. gr. 8. min. 30. sec. & Basis BC 28. gr. 5. min. 30. sec. dabitur
 quoq; angulus à cruribus comprehensus BPC 19. gr. 4. min. Dif-
 ferentia longitudinis Cometæ & Capellæ. Quia verò Cometa in
 antecedentia contra seriem signorum ferebatur, idcirco hæc diffe-
 rentia demta ex longitudine Capellæ in 17. gr. 0 min. 10. sec. Pre-
 linquit longitudinem Cometæ ad præfatum tempus in 27. gr. 56.
 min. 8, notaq; est latitudo Cometæ Borea, 1. gr. 43. min. Pra-
 xin hujus doctrinæ vide *in parte altera Ephemeridum mearum Proble-
 mate xi*. Præclarè vero Nobilissimus Tycho Braheus de Astrono-
 mia meritis est, dum libro primo Progymnasmatum Astronomi-
 corum loca fixarum ex propria observatione accurratè emenda-
 vit & in communem utilitatem evulgavit.

10. Hoc igitur die xxiii. Decemb. Cometa delatus est ad E-
 clipticam & latitudinem suam Australem cum Septentrionali com-
 mutabat & de nocte æquabili motu incedebat & magis magisq;
 à Palilicio & hyadibus discedens Plejadibus appropinquabat, iterq;
 permeando stellas Tauri formatas, ulterius in septentrionem
 progredi coepit. Quanquam autem cauda Cometæ admodum
 defecerat, ita ut iã tantum modo specie quadã sublucida crinita &
 rotundã & quasi comam circa se spargere videretur: tamen caput
 ipsum apparebat satis magnum & semidiametrum Lunæ ambitu
 suo

fuo superabat, ut ut obtineret obtusum dumtaxat & dilutum lumen haudquaquam ita perspicuum, veluti in reliquis stellis: apparebat autem caput ipsum quasi halone fuisset obductum & corpus constans ex nebulosis stellis, quales in pectore Cancris juxta Præsepe reperiuntur. Quamobrem quum per noctem hujus spectaculi & novi phænomeni inspectione & dimensione tenerer, postridie, ipsa Vigiliâ Nativitatis Domini JESU volui etiam per publicum aliquod Programmata Studiosos inclyti Athenæi Gedanensis in contemplationem huius Cometæ vocare, quod in fine huius Disputationis subjungere placuit, ubi, sub titulo *Programma Publicum*, vide.

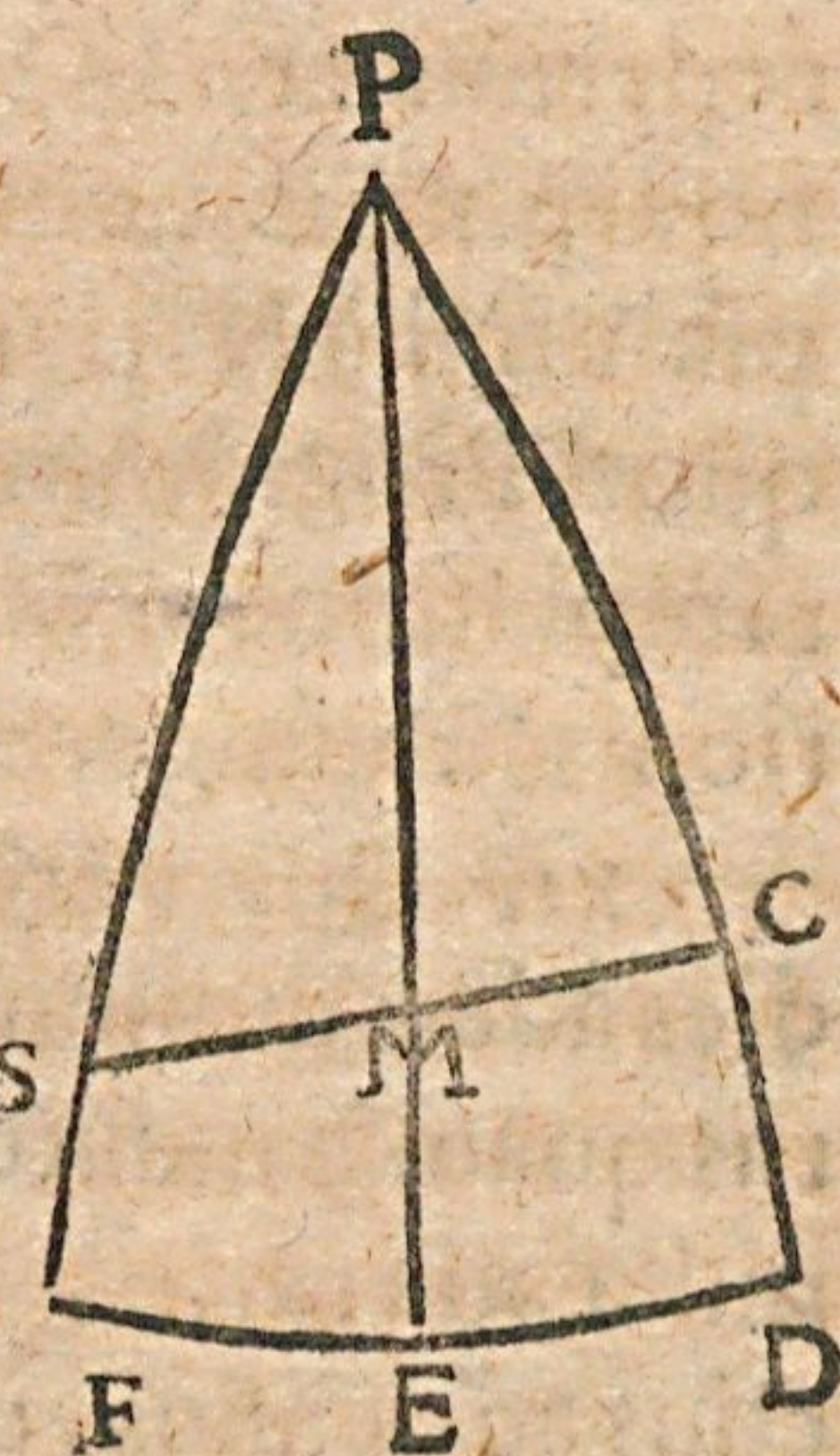
XI. Quæ verò causa fuerit, cur cauda Cometæ intra paucos dies adeo diminuta sit, ut Cometes post hunc diem magis crinitus quàm caudatus appareret, tardum est dictu. Videtur autem nulla alia ratio, quàm quod initio caput Cometæ fuerit compactius ac densius, quàm progressu temporis. Quo enim caput globosum & sublucidum Cometæ magis opacitate & densitate vincit, eò fortius radii Solis per illud caput trajiciuntur, reflectuntur, in oppositam Solis plagam expelluntur & in Pyramidalem lucis figuram desinunt, atq; sic in patente ætheris campo pinguntur. Quo verò magis caput attenuatur, fitq; rarior eò quoq; magis illa species Cometæ fit, quæ quasi comam & crines circa sese in orbem undiq; sparsos habet, qualem Cometam illum quoq; fuisse legimus apud Tychonem in *Epistolis Astronomicis pag. 13. & seq.* & apud Christophorum Rothmannum in *descriptione Cometæ anni 1585*, visi mense Octobri & Novembri. Statuimus igitur caput Cometæ de die in diem evasisse tenuius & dilutius.

XII. Die XXIV. & XXV. Decemb. propter persistentes nubes nocturnas Cometam observare non potui. At die XXVI. Decembris fer. 5. Vesperiquum caput superius Π altum esset in plaga Orientali 43. gr. 20. min. hora 8. min. 48. Cometa iam ad sidus Persei accesserat, inq; linea recta intercepta inter stellam in sinistro calcaneo Persei, quæ Ptolemæo est numero 25. & inter sequen-

tem.

tem, hanc in extremitate sinistri pedis Persei, quæ numero 26. est, & utraq; tertix magnitudinis, stabat remota à calcaneo sinistro Persei tanto intervallo, quanto hic à sinistro pede Persei. Ex hoc situ dimensionem loci Cometæ sequente modo instituemus.

In juxta posito diagrammate signatur Polus Eclipticæ P. sinister pes Persei S. Calcaneus sinister M, Cometa C. Complementum latitudinis Bor. pedis S. Persei notatur PS 78. gr. 42. min. 30. sec. complementum latitudinis Bor. Calcaneisi. Persei PM est 77. gr. 52. min. Differentia Longitudinis utriusq; stellæ angulo SPM & latere FE exprimitur 2. gr. 3. min. In triangulo igitur SPM nota sunt bina latera PS & PM ambientia angulum SPM, differentiam longitudinum earundem stellarum, ideoq; per triangulorum calculum evadit latus SM 2. gr. 10. min. 30. sec. distantiam utriusq; stellæ ab invicem exhibens.

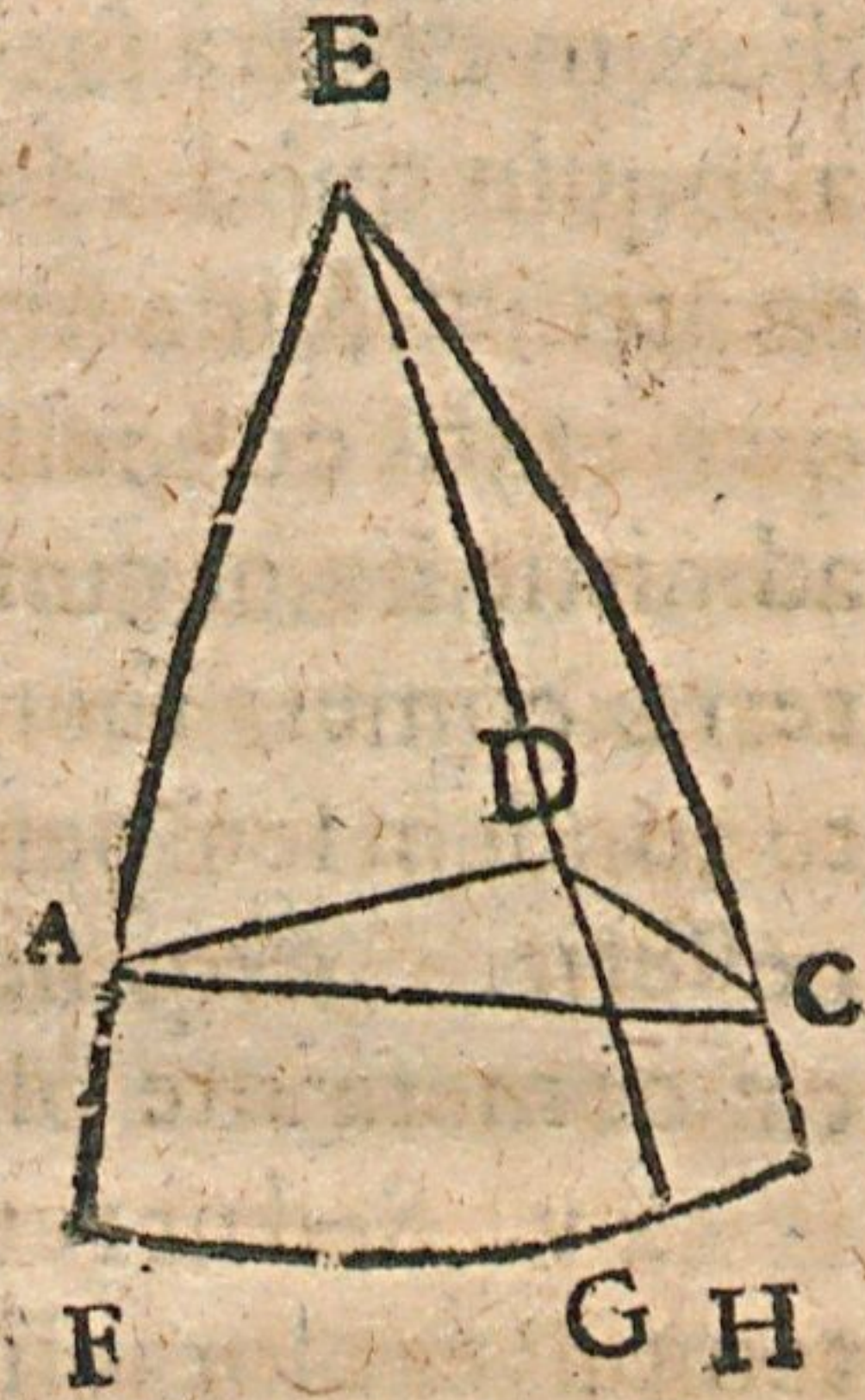
Dehinc in \triangle lo PSM datis cruribus PS & SM, itemq; Basi PM provenit angulus PSM 68 gr. 58. min. 20. sec. Jam in \triangle lo PMC innotuit angulus PMC eodem existente & PSM invento 68. gr. 58. min. 20. sec. manet quoq; idem latus MC 2. gr. 10. min. 30. sec. quantum ad inventum est latus SM, utiq; in \triangle lo PMC nota sunt duo crura PM & MC cum angulo comprehenso PMC. Hinc prodit latus PC 77. gr. 6. min. 30. sec. complementum latitudinis Cometæ, ipsaq; latitudo Cometæ borea DC 12. gr. 53. min. 30. sec. Reperitur insuper angulus MPC: 2. gr. 5. min. qui metitur differentiam longitudinis Cometæ à Calcaneo sinistro Persei. Quum igitur longitudo Calcanei sinistri nunc secundum abacum Tychonis inveniatur in 26. gr. 17. min. \therefore idcirco emergit longitudo Cometæ in Part. 24. min. 12. \therefore cum latitudine Borea 12 grad. 53. min. 30. sec.

XIII. Deinde aliâ quoq; methodo post horulam & quod excurrerat, volui explorare longitudinem & latitudinem hujus Come-

Cometæ accipiendo iterum Radio Astronomico distantiam Cometæ inter Capellam Erichthonii & fulgentem in dextro latere Persei, elevato supra horizontem orientalem, capite sequente Π , [quæ numero secunda est Ptolemæo stella, & quoq; Pollux ac Hercules dicitur] ad 50. gr. 40. min. hora 10. min. 12. p. m. Quippè confi-

deratâ figuratione appositâ, in quâ datur \triangle lum EAD, cujus tria latera ex thesi nonâ jam manifesta sunt. Latus ED Complementum latitudinis Bor. stellæ in dextro latere fulgente Per. 59. gr. 55. min. Latus EA complementum latitudinis Bor. Capellæ 67. gr. 8. min. 30. sec. & deniq; latus DA 19. gr. 15. min. 30. sec. Itaq; angulus EAD haud ignorabitur 63. gr. 43. min. 40. sec. Porro in \triangle DAC crus AC intercapedo Capellæ & Cometæ 23. gr. 51. min. 30. sec. quæ instrumento Radii Astronomici capta est: Basis DC eodem instrumento inventa est 17. grad.

16. min. 30. sec, Crus verò DA ante patuit 19. gr. 15. min. 30. sec. Ergò angulus DAC patefit 46. gr. 41. min. Et totus angulus EAC 110. gr. 24. min. 40. sec. conflatur. Insuper in \triangle EAC dantur crus majus EA 67. gr. 8. min. 30. sec. Crus minus AC 23. gr. 51. m. 30. sec. & angulus ab utroq; crure EAC 110. gr. 24. min. 40. sec. Quapropter latus EC complementum latitudinis Cometæ elicitur 76. gr. 59. min. ipsaq; latitudo cometæ HC 13. gr. 1. min. Deniq; in \triangle AEC ad investigandam longitud. cometæ cognita sunt tria latera, EC 76. gr. 59. min. Latus EA 67. gr. 8. min. 30. sec. & latus AC 23. gr. 51. m. 30. sec. hinc cognoscitur etiam angulus AEC 22. gr. 53. min. 40. sec. qui subductus à longitudine stellæ capellæ, quâ in hoc \triangle lo sumus usi, relinquit longitudinem cometæ in 24. gr. 6. min. 30. sec. σ , quæ unâ cum latitudine quærebatur. Hinc intrâ unam atq; alteram horam à priori observatione elapsam latitudo come-

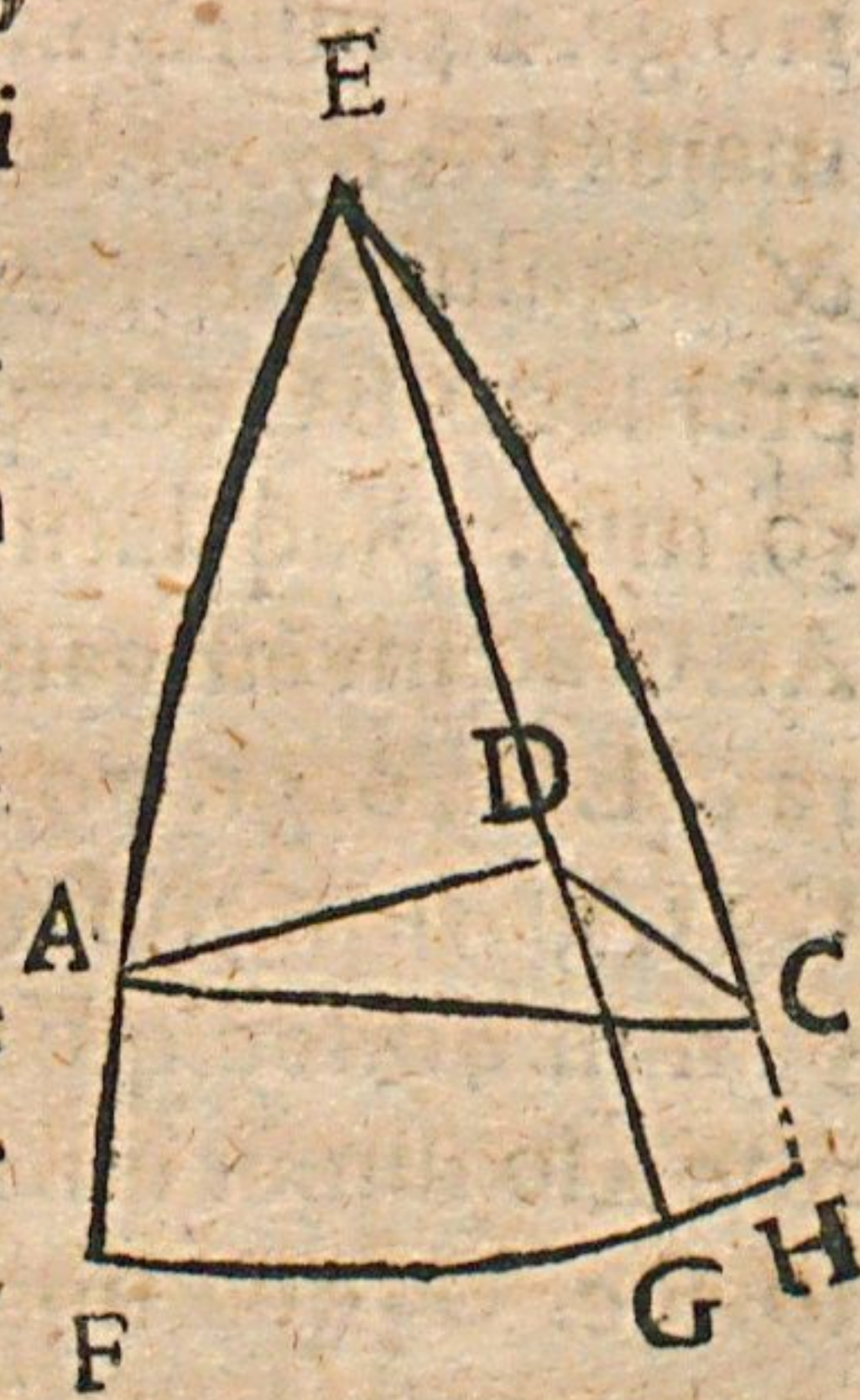
B

tæ

et crevit $7\frac{1}{2}$ scrupulis: Longitudo vero 6. min. decrevit. Quod autem longitudo velocior proveniat, ob minus accuratè elongationem determinatam cometæ à calcaneo sequente Persei & aliquam aberrationem à lineâ rectâ, fieri potest.

xiv. Ex his autem observationibus apparet, motum proprium primumq; hujus cometæ semper fuisse intrâ hoc spatium sex dierum contrâ successionem signorum ab 8. gr. Π ad 24. gr. ϑ : alioquin quod ad motum secundum & communem huius cometæ attinet, & ille hunc cometam in eam camerationem cœli infert, quæ iuxta concessionem Aristotelis & ipsa raptum primi mobilis admittit, ita, ut cum totâ machinâ cœli intra 24 horas circa centrum terræ cometa fuerit revolutus ad suum ortum, imò proprio motu eundem semper anticipaverit: eò quod ordine retrogrado incesserit. Atq; sic vi huius Disciplinæ Aristotelicæ & Ptolemæicæ cometa iste planè fit cœlestis.

xv. Sed ut revertar ad meas observationes, intrâ idem ferè tempus exploravi intercapedinem cometæ & stellæ in sinistra manu & capite Medusæ seu Gorgonii lucentis, quæ Aabibus Rasalgol dicitur & 12. est Ptolemæo in constellatione Persei, nec non sinistri genu Persei, quæ est numero 23. in eadem imagine Persei. Namq; tentavi etiam ex duabus illis distantis, quas eadem nocte nactus sum, eruere longitudinem & latitudinem cometæ, suppositis harum fixarum locis iuxta canonicam determinationem T. Brahei. Proinde in adscripta figura A denotet sinistrum genu Persei in 0 gr. 52. m. Π latitudine Bor. 19 gr. 4. m. & distantia Cometæ ab hac stella 8. gr. 49. min. D caput Medusæ, cuius longitudo in 21. gr. 21. min. ϑ . Latitudo Bor. 22. gr. 22. min. & distantia à Cometâ 9. gr. 41. min. Expendatur igitur primò Δ lum AED, in quo datur crus maius

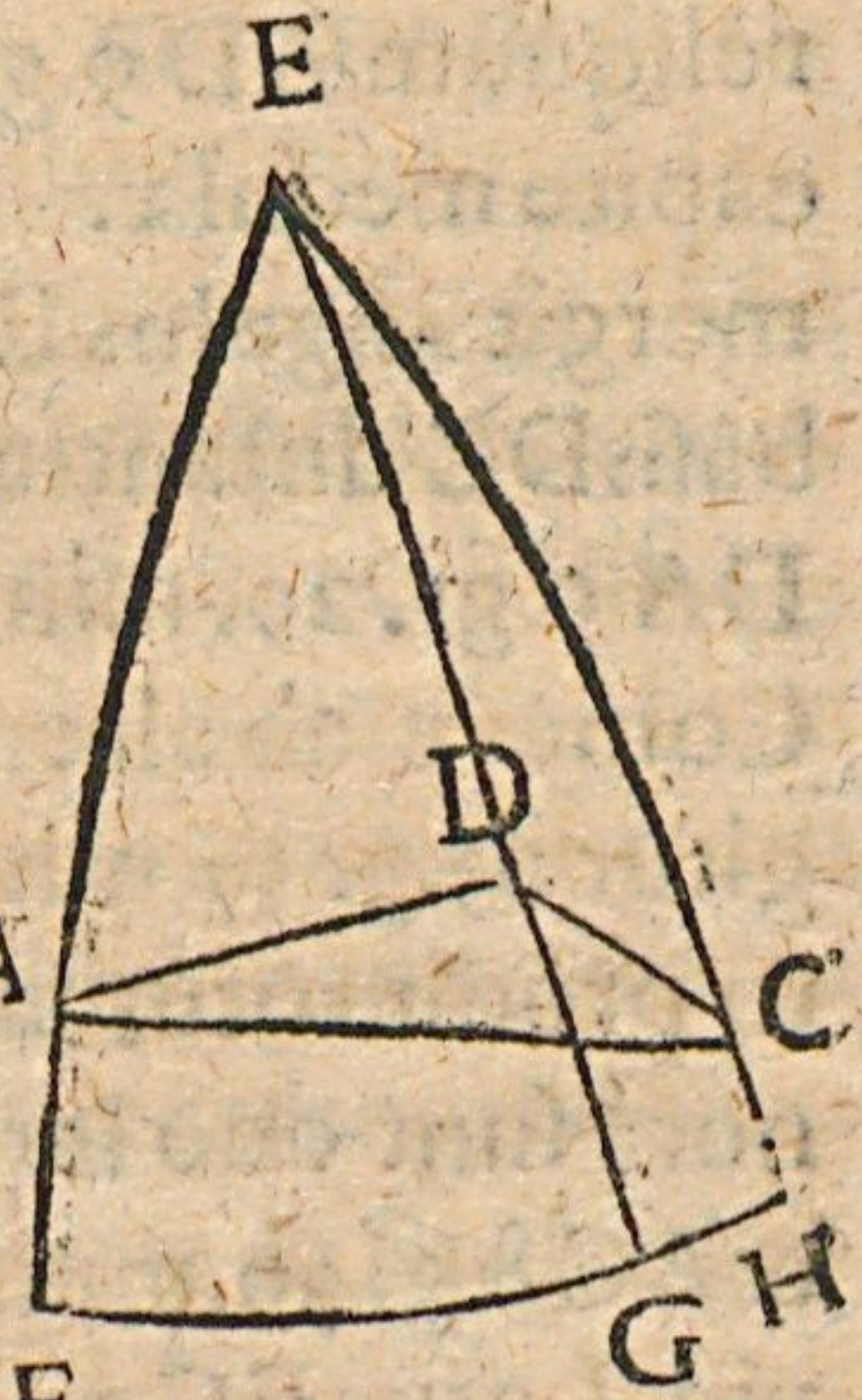

EA com-

EA complementum latitud. genu si. Persei 70. gr. 56. min. Crus minus ED complementum latitudinis capitis medusæ 67. gr. 38. min. & angul. inclusus DEA, quem metitur differentia longitud. utro usq; stellæ 9. gr. 31 min. provenit per triangulorum ratiocinia latus reliquum AD 9. gr. 29. m. 30. sec. Distantia Genu sinistri Persei à capite medusæ. Dehinc in Δ lo EAD ob perspecta tria latera emergit angulus EAD 68. gr. 1. min. Deinde in Δ lo CAD nota est basis DC distantia cometæ à capite Medusæ 9. gr. 41 min. Crus maius DA 9. gr. 29. min. 30. sec. Crus minus AC 8. gr. 49. min distantia Cometæ ab alterâ stellâ Genu sin. Persei. Ergò angulus CAD detegitur 63. gr. 57. min. qui si conjungatur angulo EAD modò reposito prodit totus angulus EAC 131. gr. 58. min. Præterea in Δ lo EAC nota sunt duo latera hunc angulum includentia EA 70. gr. 56. min. & AC 8. g. 49. min: Quare innotescit quoq; juxta Δ lorû spheric. praxin Latus EC 76 g 56. m. 30 sec. quod complem. latit. cometæ dimetitur, ipsamq; latitudinem cometæ bor. 13. gr. 3. min 30. sec. Tandem in Δ lo CEA ex datis tribus lateribus eruitur angulus CEA 6. g. 43. min. 20. sec. differentiam longitudinis à stellâ in sinistro genu Persei ostendens. Quum igitur huius stellæ longitudo in 0 gr. 52 min. \square sic supposita, provenit longitudo cometæ anterior in 24. Part. 8. min. 40 sec. \oslash & latitudo bor. 13. gr. 3. min. 30. sec. Quum igitur & hæc observatio, exceptis pauculis scrupulis, cum prioritâ quad longum quàm latum consentiat, in hac sententia confirmor, Longitudinem Cometæ die 26. Decembris fer. 5. circa nonam vespertinam fuisse in 24. gr. 12. min. \oslash & latitudinem 12. grad. 53. min. Boream.

xvi Die xxvii. Decemb. fer 6. hor. 6. min. 48, quum Palitii altitudo esset in plagâ orientali 38. gr. 20. min. institui iterum dimensionem distantia cometæ à duabus fulgentibus stellis in humero sin. Frichthonii & in latere dextro Persei, & inveni distantiam Cometæ à Capellâ 23 gr. 8. min. & à fulgente in latere d. Persei 14. gr. 8. min. 30. sec, fuitq; hæc observatio accurata. Proinde ma-

mente eodem diagrammate & iisdem denominationib. velut ante, manet in Δ lo EAD iste ang. 63g. 43m. 40sec. quemadmodū eā thesi 13. assignavim⁹. Itaq; in Δ lo DAC Lat⁹ AD distantia fixarū Capellæ & fulgentis in latere d. Persei exprimit 19. gr. 15. min. 30. sec. Latus AC distantiam capellæ à Cometâ 23. gr. 8. min. Latus DC distantiam Cometæ à fulgente in latere d. Persei 14. gr. 8. min. 30. sec. Itaq; cognitis tribus lateribus angulus DAC prodit 38. gr. 23. min. 40. sec. totusq; angulus EAC 102. gr. 7. min. 20. sec. eiusq; complementum ad duos rectos 77. gr. 52. min. 40. sec. Quocirca in Δ lo EAC ex duobus cruribus AC & EA & angulo incluso EAC eruitur latus EC 73. gr. 39. min. 50. sec. complementum latitudinis cometæ & præterea angulo CEA 23. g.

35. min. 40. sec. ostendens differentiam longitudinis inter capellam & cometam. Unde longit. cometæ relinquitur in 23. gr. 24. min. 30. sec. σ , quia longitudo Capellæ supponitur in 17. gr. 0 m. 10. sec. Π , latitudine cometæ existente HC 16. gr. 20 min.

xvii. Atq; hanc observationem confirmat alia eadem vesperâ sed seriùs Elbingæ à Nobili & Strenuo Viro *Dn. HENRICO THOMÆ*, Ingeniario Regio, rerum Mathematicarum & sideralis scientiæ peritissimo, $\gamma\eta\eta\sigma\iota\omega$ olim CLM. Petri Crügeri discipulo, *Dn. Amico* & conterraneo meo multum honorando instituta & mecum perbenignè communicata, quam pace ipsius placet hîc inserere, quoniam artificiosam & ingeniosam continet methodum indagandi locum ignotum cometæ, si per eum & quatuor alias notas stellas lineæ rectæ queunt duci. Cometam in mutuo contactu intercipientes: Hac enim ratione sine instrumento Geometrico quàm proximè ad locum novi phænomeni respectu Eclipticæ quoad longum & latum petvenire licet.

Lauda.

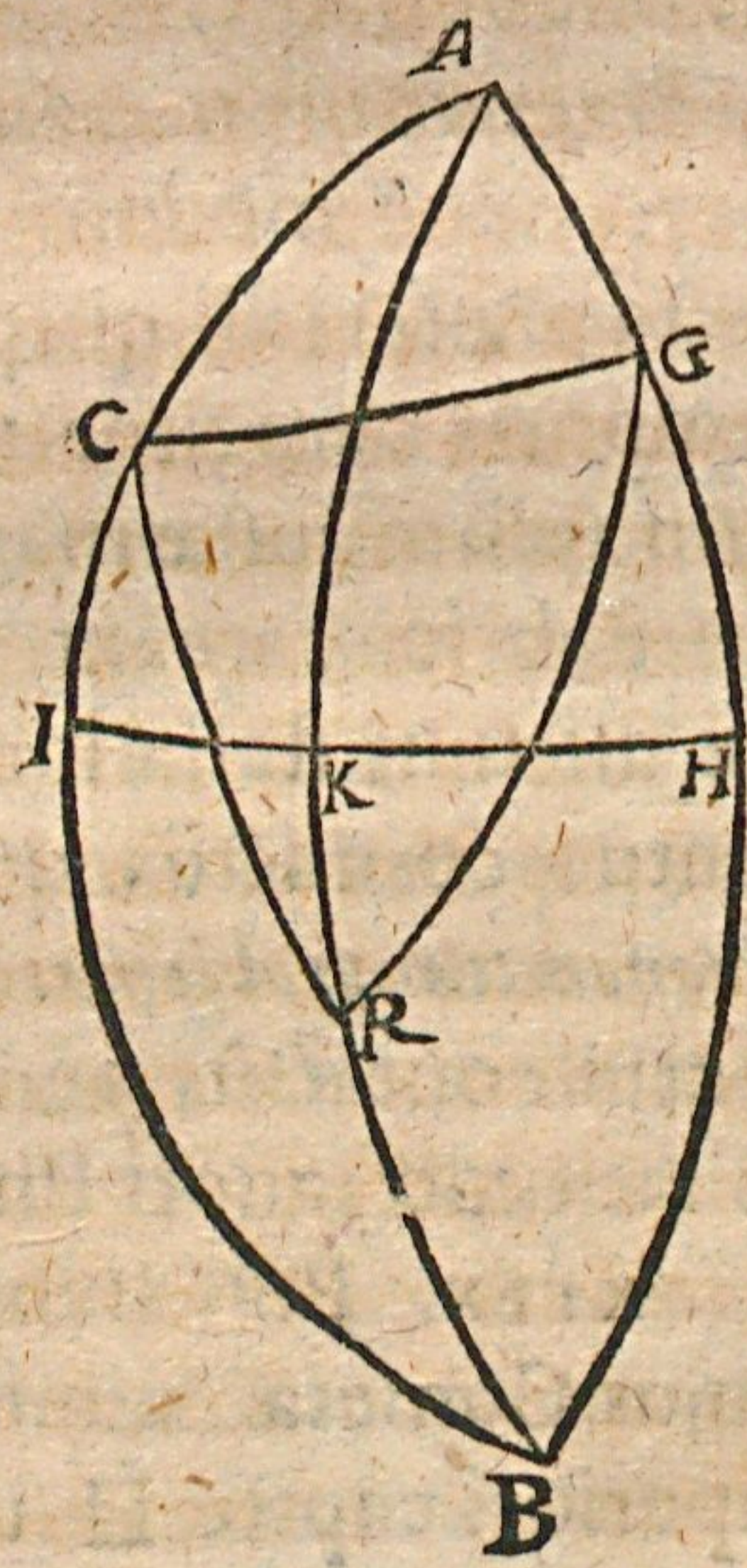
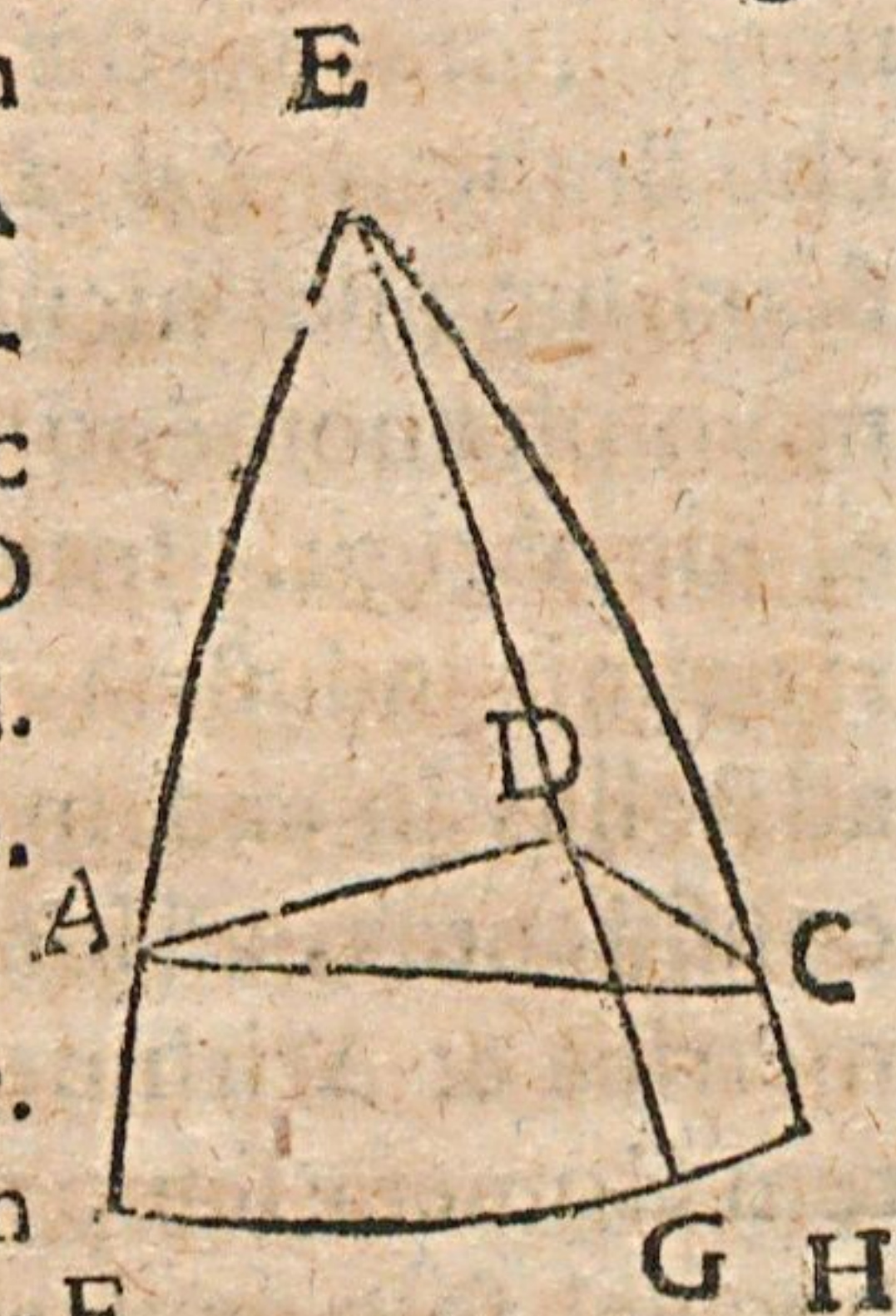
i. Consideretur Δ lum CAG, in quo notum est latus CA comple-
 mentum latitud. capellæ 6°. gr. 9. m & latus GA complementum
 latitud. genu sin. Persei 70. gr. 56. m. & angulus ab his crurib. com-
 prehensus CAG differentia longitud. utriusq; fixæ 16. gr. 8. m. E-
 vadit igitur angulus CGA 73. gr. 6. m. qui æqualis est verticali an-
 gulo, EGO. ii. In Δ lo RBM notum est latus RB complemen-
 tum latit. Regel, 58. gr. 48. min, GA excessus latitud. capitis Me-
 dusæ supra quadrantem 112. gr. 22. m. & angulus RBM differen-
 tia longitud. fixarum. Hinc elicitur angulus RMB vel DMI 21. gr
 9. m. iii. Dehinc in Δ lo rectangulo DIM notum est latus IM 22
 gr. 22. m. Latit. cap. Medusæ & Angulus DMI 21 gr. 9. m. Angulus
 autem DIM est rectus. Quare ex his datis elicitur crus DI 8. g. 22. m. à
 quo si subtrahatur differ. long. IF 9. g. 31. m. relinquitur segm. FD 1. g. 8.
 min. Iisdem quoq; datis exploratur ang. MDI 70. gr. 30. m. qui æqua-
 lis est verticali angulo FDE. iv. Postea iterum occurrit Δ lum re-
 ctang. DFE, cujus latus FD cognitum est; & ang. DFE 70. g. 30. m. & ang.
 DFE est rectus: Unde cognoscitur quoq; latus FE 3. gr. 15. m. cui si
 addatur latus FG lat. genu sin. Persei 19. gr. 4. m., provenit latus
 GE 22. gr. 19. min latus ED 3. gr. 26. m & angulus GEO 19. gr. 32.
 min. v. Porro iam notus est in Δ lo EGO angulus GEO 19. gr.
 32. m. Et in primo membro innotuit etiam angulus EGO 73. gr.
 6. min. & latus EG 22. gr. 19. m. Hinc producitur etiam latus EO
 21. gr. 19. min. De quo deductum latus ED in quarto membro
 repertum 3. gr. 26. min. profilit latus DO 17. gr. 53. min. vi. Ad ex-
 tremum in Δ lo rectangulo DHO cognita est basis DO 17. gr. 53. m,
 & angulus ODH in tertio membro inventus 70. gr. 30. min. An-
 gulus DHO est rectus. Itaq; ex illis datis cognoscitur latitudo
 Cometæ HO 16. gr. 15. min. latus DH 6. gr. 18. min. FD 1. gr. 8. m.
 & totum lat. PH 7. gr. 26. min. quod si dematur ex longitudine ge-
 nu sinistri Persei F in 30. gr. 52. min. δ , relinquitur longitudo Co-
 metæ in 23. gr. 24. m. δ . Consentit igitur hujus eximii Viri obser-
 vatio

vatiò cum nostra quoad longitudinem Cometæ, quæ erat tardior: in latitudine verò (quæ velocior erat) occurrit differentia semis gradus, cuius causa est, tum quòd observatio hæc meâ fuerit posterlor, tum quòd adminiculo Regulæ facta animadversio non sufficiat exactæ præcisioni loci ignoti phænomeni, sicuti Tycho Braheus *Lib. 2. Progymnas. Astronomic. p. 257, 262, 350, 356* & passim alibi inculcavit, quia hæc stellæ rarò ad unguem cum novo phænomeno cœlesti & in justo puncto coincidât, quod & hîc obtigit. Interim sumnopere laudanda est hujus Nobilis Viri eximia industria, quòd beneficio Regulæ oculo applicatæ & ad stellas in eadem lineâ rectâ cum hoc ascito Cœli Phænomeno consistentes, ad locum ejus ignotû quàm proximè subtili viâ Geometricâ & Arithmeticâ devenerit & certò exploraverit, trami-tem Cometæ semper, fuisse sub arcu unius circuli magni, neq; ab hoc vel solo oculari intuitu, vel adhibitâ etiam postmodum diligenti observatione per Radium Astronomicum Adr. Metii deflexisse vel ad dextram vel sinistram. Hinc Tycho Braheus *Lib. 2. Progymnasmat. Astronomic. ubi agit de Cometâ anni 1577. pag. 357.* hunc modum per Regulam ad stellas fixas in eadem lineâ rectâ præfert illi, qui per Azimutha, altitud. & distâcias intervallaq; temporis peragitur, nisi Organa, quib; hæc omnia capiuntur, sint non solùm justæ magnitudinis, sed etiam omni prorsus vitio in sua Fabricâ careant. Modum hunc per vestigandi Cometæ vel novæ alicuius stellæ locum, si intercipiatur inter quatuor fixas in mutuo contractu, quodam exemplo *parte secundâ meæ Padiæ Astronomicæ problemate XII. pag. 112.* illustravi, & quo exactius est mutui contactûs punctum, eò quoq; exactius provenit longitudo & latitudo ignoti Phænomeni cœlestis.

XIX. Post hunc diem denuò potui instituere dimensionem hujus Cometæ, nimirum die 30. Decemb fer. 2. quando stella in superiori capite Π suprâ horizontem ascenderat 39. grad. 0 min.

qua

quàm proximè, quæ altitudo in plagâ Orientali horam 8. min. 24
p. m. beneficio calculi ostendit. Paulò enim pòst accipi eodem
Radio Astronomico intercapedinem Cometæ & Capellæ 22. gra.
59. min. Cometæ verò & fulgentis in dextro latere Persei 7. gr.
54. min. 30. sec. Repetatur igitur eadem
Figura, quæ iam ter occurrit, in quâ in Δ lo EA
D manet angulus, qui suprâ thesi 13 est inven-
tus, 63. gr. 43. min. 40. sec: quippe in hoc
 Δ lo omnia se habent, ut antè. Porro in Δ lo D
AC ex tribus notis lateribus, Basi DC 7 grad.
54. min 30. sec. Crure majori AC 22 grad. 59.
min. & minori AD 19 gr. 15 min. 30. sec co-
gnoscitur angulus DAC 19 gr. 30. min. 40 sec.
qui additus priori EAD efficit totum angulum
EAC amplum 83. gr. 14. min. 20 sec. Igitur F
in Δ lo EAC datis duobus cruribus AC 22. gr. 59. min. & EA 67.
gr. 8 min. 30. sec. cum incluso angulo EA
C 83. gr. 14. min. 20. sec. datur etiam latus E
C 66. gr. 25. min. 10. sec. Complementum
latitudinis Cometæ & angulus CEA 25. gr.
1. min. 40. sec. Unde longitudo Cometæ e-
mergit in 21. gr. 58. min 30. sec. δ , & latitu-
do borea 23. grad. 34. min. 50. sec. Subse-
quente tempore in dies magis magisq; de
magnitudine & luce remittebat, ita ut Radi-
o Astron. distantia eius à fixis amplè nò po-
tuerim adsequi. Eodè ferè tēpore alio quoq;
in loco capta fuit distantia Cometæ inter e-
andem stellam Capellæ & Regem Orionis, si-
cut ex apposita figuracione ABCGHIK
R videre est, ubi C Cometam, G Capellam
& R Regem denotat. Intercapedo Cometæ & Capellæ 23. gr. 24. m.
Come.

Cometæ & Regel 58. gr. 12. min. Capellæ & Regel 54. gr. 15. min. 30. sec. Hinc beneficio calculi Trigonometrici eandem fermè longitudinem & latitudinem Cometæ elicies.

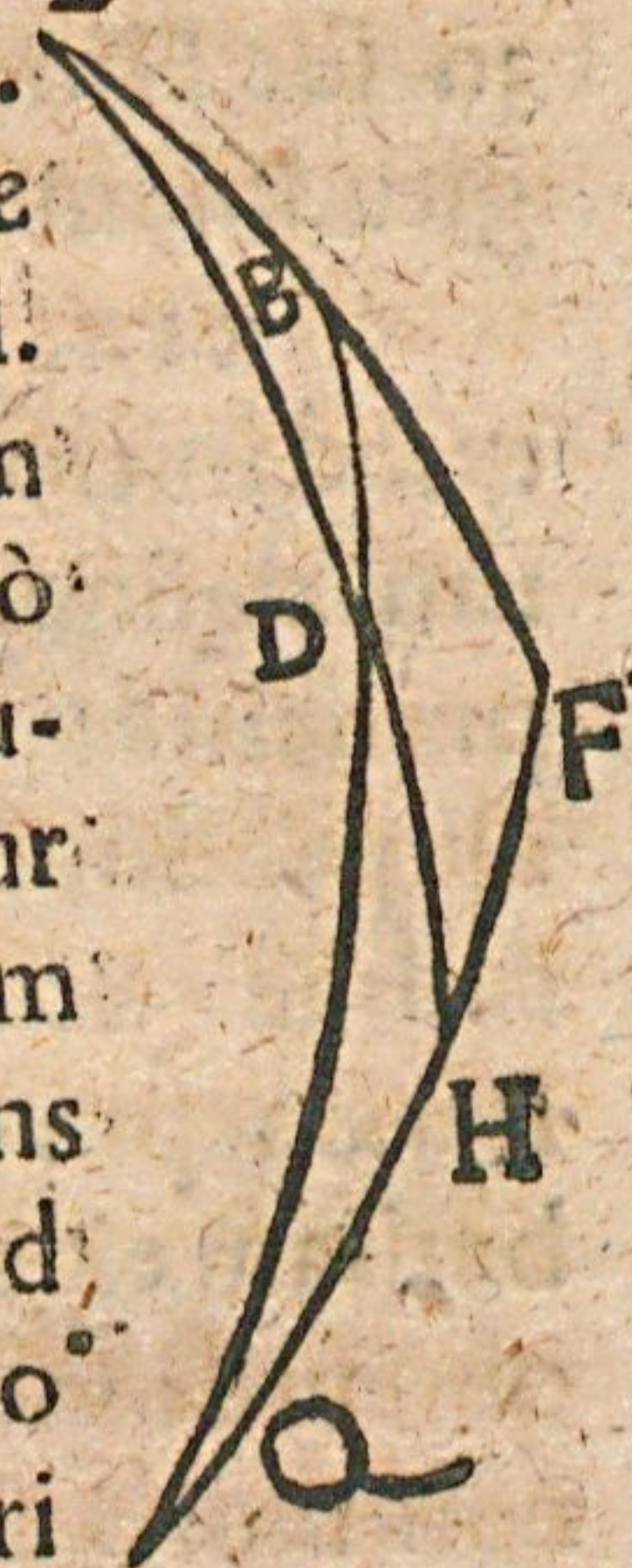
xix. De Caudâ Cometæ nihil ampliùs habeo dicere, quàm quòd initio quidem luculenta eius vestigia in acuminatam figuram definentia & se ad septem usq; gradus protendentia sint deprehensa: At intra paucos dies valdè hæc cauda decrevit, ita ut aliquis duntaxat concursus exilium radiolorum spithamæ longitudine excurrentium remanserit. Semper enim hîc inter caput seu corpus Cometæ, sparsis in orbem comis, & inter caudam vel barbam eius distinguendum est, velut Arist. *lib: 1. meteor. c. 7.* haud obscurè innuit. De caudâ verò huic diversæ apparitionis thes. xi. etiâ non nihil dictû est. Cauda verò Cometæ nihil est aliud, quàm radiorum solarium fascis per caput Cometæ trajectus Corp⁹ n. Cometæ non est sine aliquâ opacitatis misturâ, per quàm radius solaris se contorquens modicè ad speciem reflectitur, & caudam aut barbam plerumq; refert. Et fit hæc caudæ projectio semper in oppositam Soli partem, si modò Solis positus cum capitis Cometæ loco, què eodem tempore obtinuit, rectè conferatur.

xx. Constituto hoc modo Cometæ motu intrâ decendium secundum longitudinem & latitudinem, restat, ut & perscrutemur portionem circuli, quam suo proprio motu descripsit; qualem obtinuerit rationem ad Eclipticam, in quo loco Eclipticam irersecuerit & nodum angulumq; inclinationis effecerit. Juber autem Tycho Braheus *lib. 2. Progymnasmat. Astronomic. cap. 7. pag 75.* loca remotiora, quæ notabilem habent distantiam, ut ad optatum scopum perveniamus capere, cuius consilium & hic sequemur. Assumamus igitur diem xx. & xxvii. Decembris: est enim hoc intervallum satis amplum. Sit enim in apposito Schemate D ad diem 20. Decembris, locus B ad diem 27. Decembris. Jam verò ex septimâ & 16. thesi Δ li

C

BED

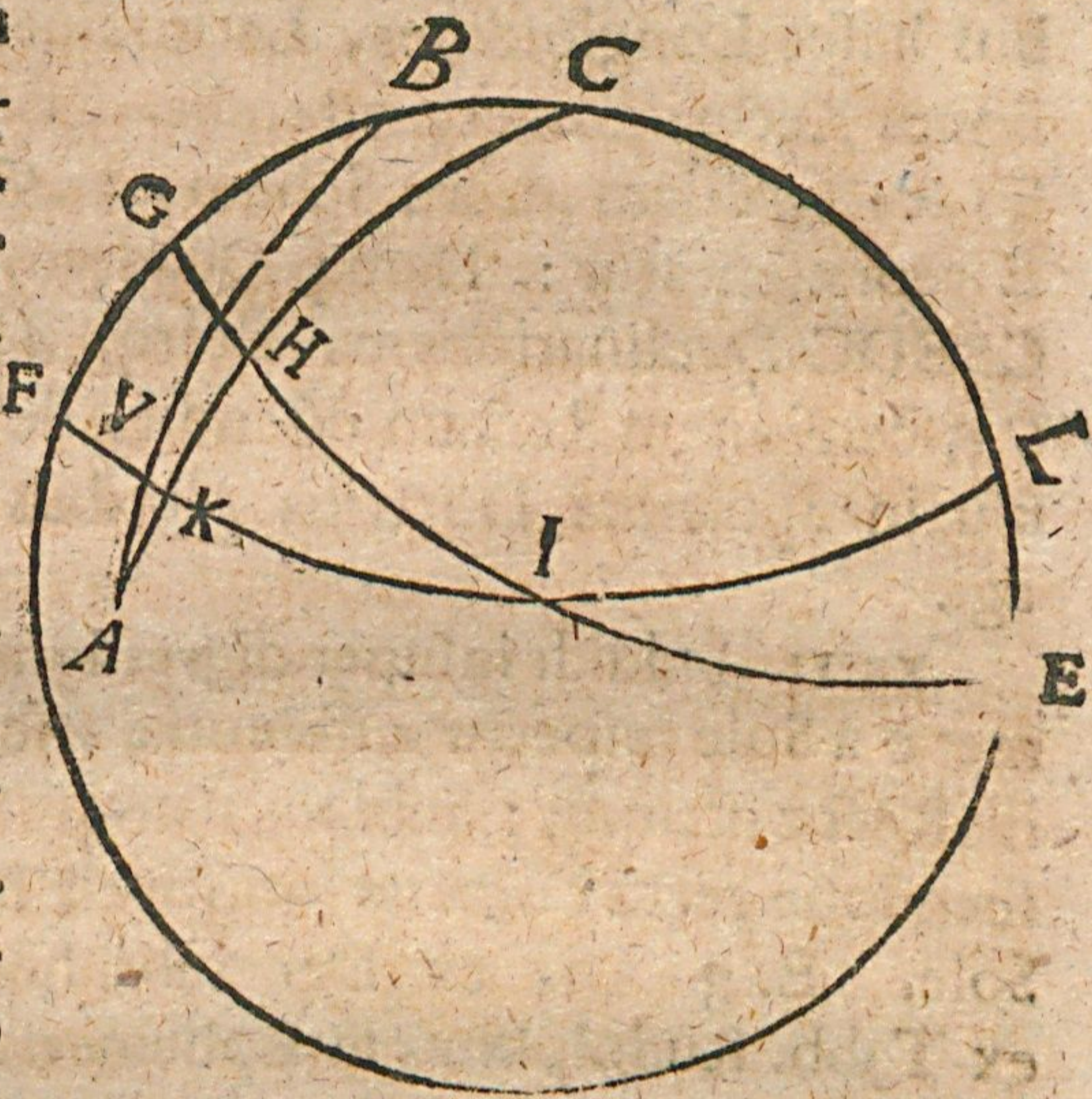
BED constant latera. DE 119. gr. 41. min. 20. sec. E
 Excessus latitudinis Austral. Cometæ, & BE latus 73.
 gr 37. min. complementum latitudinis Bor. Cometæ
 & angulus BED 15 gr. 2. min. Hinc & prodit angul.
 BDE, qui designat portionem circuli Cometæ, quàm
 suo motu effecit 48. gr. 17. min. 50. sec. Quia verò
 anguli ad verticem sibi sunt æquales; ideoq; angu-
 lus inferior HDQ ei similis est. In altero igitur
 Δlo HDQ latus DH est ipsa latitudo Cometæ ad diem
 27. Decemb. 16. grad. 23 min. Bor. & angulus adjacens
 DHQ 163 gr. 27 min. Quamobrem quum angulus ad
 D sit rectus, evadit angulus DQH 73. gr. 11. min. 10
 sec. qui est angulus inclinationis arcus, quem descri-
 psit Cometa ad Eclipticam, & lat^o DQ est 5 gr. 6. min. quod dimeti-
 tur distantiam puncti intersectionis in Eclipticâ cum arcu Come-
 tæ à longitude observationis ad d. 27. Decembr. institutæ. Ita-
 que quum longitudo Cometæ ad diem 27 Decembr. sit inventa
 in 23. gr. 24. min. δ , & exhibeatur jam HQ segmentum Eclipti-
 cæ in consequentia graduum porrectum 5. gra. 6. min. emergit
 longitudo puncti Q in 28 gr. 30. min. δ , quo in loco fuit no-
 dus Cometæ ascendens Boreus, ipseq; pertransivit Eclipticam,
 qui cum Tabula motus Cometæ à 20. ad 30. Decembr. infra po-
 sitâ satis præcisè convenit. Idem quoq; fermè angulus inclina-
 tionis & distantia Cometæ à puncto intersectionis Eclipticæ pro-
 venit, si praxis eadem tentetur cum motu diei 20. & 26. Decemb.
 Differentia namq; paucorum scrupulorum hic saltem reperitur.
 Sed nos in datis & quæsitis intervalli septem dierum adquiescim⁹;
 Quod verò angulus inclinationis & punctum distantie Cometæ
 interdum aliquot minutis nutet, id alicui imperfectioni observa-
 tionum est tribuendum.

XXI. Ex iisdem fundamentis etiam non dissimili ratione pun-
 ctus intersectionis, quo Cometa Æquatorem pertransivit, crui-
 tur.

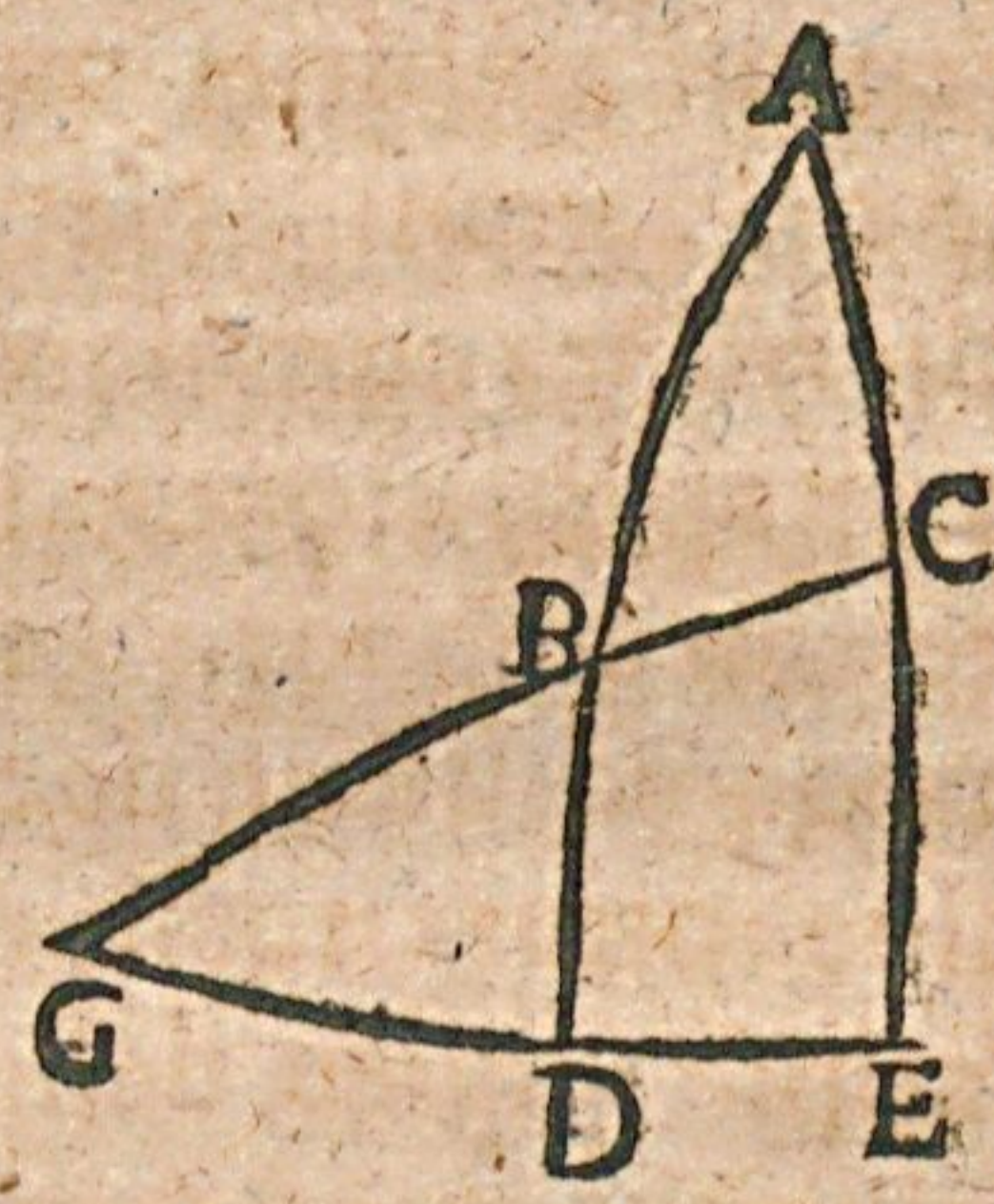
tur. Quando enim ex cognita longitudine & latitudine Cometae Declinatio & Ascensio ejus recta cognoscitur, ex iis quoque liquet punctus, in quo Cometa circulum æquinoctialem intersecuit, nimirum in 5. gr. 42. min. Π , ubi Ascensio Cometae recta fuit 67 gr. 7. min. à puncto æquinoctii Verni numerata, & Declinatio coepit fieri septentrionalis, quod intra diem xx & xxi Decembr. contigit. Proinde paucis etiam nunc ostendemus, quâ methodo Declinationem & Ascensionem rectam Cometae investigaverimus.

xxii. Declinationes & Ascensiones rectae hujus Cometae explorantur per operationem Δ lorum sphaericorum, considerando adjunctum Diagramma, in quo FCL colorum solstitiorum significat, A locum Cometae, B Polum Mundi, C Polum Eclipticae, FIL Æquatorem, GIE Eclipticam, FCKA Circulum lat. Cometae, BVA Circulum Declinationis Cometae. Expendatur igitur Δ lum ABC, in quo latus CB distantiarum Polorum Mundi & Eclipticae 23. gr. 30. m. denotat, CA excessum latitudinis Cometae 119 gr. 41. min. Cum Angulo comprehenso BCA, quem metitur arcus GH 21. gr. 34. min. distantia Cometae à principio \mathcal{P} in Ecliptica: Fuit enim Cometa die xx. Decembr. in 8. grad. 26. min. Π , & latitudinem A 29. grad. 41. min. obtinuit. Quamobrem per epilogismum Δ lorum proveit latus VA Declinatio Cometae australis 7. grad. 45. min. Deinde in eodem Δ lo notum est latus AB excessus Declinationis Cometae 97. gr. 5. min. Item Angulus BCA 21. grad. 34. minut.

C 2 & latus

& latus AC Excessus latitudinis Cometæ 119. gr. 41. min. Quam igitur angulus ad A sit rectus, proficit Angulus ABC complementum Ascensionis Rectæ Cometæ 18. gr. 37. min. quod ablatum à quadrante relinquit ipsam Ascensionem rectam Cometæ 71. gr. 23. min. quam metitur arcus IK . Atq; per reliquos dies hac viâ supputata est Ascensio rectæ & Declinatio hujus Cometæ usq; ad xxx diem Decembris, in quo Declinatio Borea fuit adinventâ 40. gr. 54. min. ita, ut altitudo Cometæ maxima in nostro meridiano tunc extiterit 76. gr. 31. min. Ascensio verò rectæ prodiit 41. gr. 40. min. quemadmodum Tabula motus Cometæ singulis diebus hæc Longitudines, Latitudines, Declinationes & Ascensiones Rectas Cometæ ostendit. Eadem Declinatio & Ascensio Recta etiam altero Schemate $ABCGD$ E repræsentatur: Namq; Quadrans alter $CBEDG$ Declinationem, alterq; $ABDE$ Ascensionem Rectam ostendit, de cujus usu in Sphærica Doctrinâ pluribus solet agi.

XXIII. Addidi insuper digressiones Cometæ à Sole respectu differentiæ Ascensionis Rectæ utriusq; : Sublatâ namq; Ascensione rectâ Solis ab Ascensione rectâ Cometæ innotescit hæc ipsa Digressio Cometæ à Sole. E. g. Die xx. Decembr. horâ nonâ vespertinâ locus \odot ex Tabb. Rudolphinis in Ephemeridibus meis supputatus reperitur in 29. grad. 44. min. \ddagger , cujus puncti Ascensio Recta ex Tabula Ascensionum Rectarum elicitur 269. gr. 43. min. Cometæ verò Ascensio Recta ad idem tempus est priori thesi adinventâ 71. gr. 23. min. à quâ si subtrahatur Ascensio Recta Solis, relinquitur digressio Cometæ à Sole 161. grad. 40. min. quæsitâ. Ex Tabula verò digressionis Cometæ à Sole manifestum evadit, sub initium apparitionis Cometæ eum à Sole longiùs, sub finem propiùs abfuisse, & nunquam diametralem extitisse.

XXIV.

xxiv. Deniq; volui etiam addere motum diurnum Cometæ
 in suo proprio Circulo à xx. ad xxx. Decembr. horis à meri-
 die elapsis novem accommodatum, intrà quod spatium Come-
 ta fuit emensus portionem Circuli Maximi 56. gra. & pauculo-
 rum scrupulorum; Siquidem differentia longitudinis & comple-
 menta latitudinis Cometæ ad duos dies quantitatem arcus hujus
 Circuli detegunt. Sumamus enim paradigmatis loco diem 20. &
 30. Decemb. ubi nota est differentia longitudinis Cometæ in pri-
 ori Schemate, Angulus BED, latus ED 16. gr. 28. min. Et ex-
 cessus latitudinis Cometæ Australis ad xx. Decembr. 119. gr. 41 m.
 Complementum autem latitudinis septentrionalis ad 30. Decem-
 br. latus BD 66. gr. 25. min. Quare per Regulas Calculi Δ lorum in-
 venit ambitus maximi Circuli in suo proprio ductu, Basis BD
 56 gr. 2. min. Nec opus esse censeo hasce theses pluribus exem-
 plis frustra cumulare. Quanquam autem hæc portio circuli pro-
 pter apparitionem Cometæ prioribus & posterioribus diebus lon-
 ge fuit amplior: tamen quum observationes nostræ se tantum-
 modò ad hosce decem dies extendant, nihil certi de magnitu-
 dine totius circuli, quem Cometa intrà tempus suæ durationis de-
 scripsit, queo definire. Interim ex hoc arcu Circuli magni in-
 telligitur, quòd Cometa in recto tramite suum motum exercuerit:
 quippè Angulus inclinationis viæ Cometæ ubiq; reperitur 73.
 grad. circiter, juxta intersectionem Eclipticæ, in $28\frac{1}{2}$ grad. \odot .
 Unde haud dubitandum est, quin ubiq; Cometa hunc rectum tra-
 mitem per totam durationem observaverit.

xxv. Quamvis autem à xx die ad xxx. usq; Decembris sin-
 gulis noctibus ob nubilum cœlum non licuerit Cometam con-
 spicere & dimetiri, neq; etiam semper eadem horâ fuerit à me-
 animadversus: tamen collatione factâ proportionalis hujus mo-
 tus non est impossibile diarium hujus Cometæ motum singulis
 diebus totius apparitionis intrà decem dies applicare horis à me-
 ridie elapsis novem. Operæ igitur pretium erit, hosce motûs

Longitudinis, Latitudinis, Declinationis, Ascensionis Rectæ, Digressionis à Sole & proprios in suo ductu ob oculos unico conspectu proponere. Interim hæc qualescunq; observationis iis omnibus, quæ majoribus & exactioribus Instrumentis fuerunt institutæ, meritò cedunt: Aliis verò observationibus, quæ vel libero oculorum iudicio, vel filo extenso, vel Regulâ, vel minoribus instrumentis sunt peractæ, nostras præferimus. Imprimis autem non sum nescius, quòd Amplissimus DN. IOHANNES HEVELIUS elaboratissimis & nulli fallaciæ obnoxiiis instrumentis instructus indubitatas *ἠγέρτας* hujus Cometæ Coelitus deprompserit, quas & suo tempore pro singulari ingenii solertiâ & mirâ laboris patientiâ studioq; incredibili juvandi bonum Astronomicum, quo præditus est, in publicum editurus, & aliquid præ multis aliis veritatiq; maximè conforme in medium allaturus est: quibus & meas libenter subijcio.

Motus Diarius Cometæ à XX Decem. ad XXX usq; ejusd. Mens. A. 1652.

Dec. st. N.	Longit.	Latitu.	Declin.	Asc. Rect.	Digressio	Motus in
Dies H.	□	Austr.	Austr.		à Sole	Circ. prop.
p. m.	Gr. min.	gr. min.	gr. min.	Gr. min.	Gr. min.	Gr. min.
XX.	9. 8 26	29 41	7 45	71 23	161, 40	0 0
			Dec Bor.			
XXI.	9. 3 56	16 13	5 2	64 56	154, 12	14, 5
XXII.	9. 0 26	5 45	14 40	59 29	147, 33	25, 6
		♄ Borea				
XXIII.	9. 27 56	1 43	21 26	55 15	142, 12	32, 58
XXIV.	9. 26, 26	5 39	25 27	52 30	138, 20	37, 42
XXV.	9. 25 12	9 22	28 42	50 8	134, 51	41, 31
XXVI.	9. 24 12	12 53	31 19	48 8	131, 44	44, 43
XXVII.	9. 23 24	16 23	34 27	46 4	128, 34	48, 18
XXVIII.	9. 22 55	19 11	37 0	44 31	125, 54	51, 6
XXIX.	9. 22 26	21 35	39 8	43 2	123, 19	53 47
XXX.	9. 21 58	23 35	40 54	41 40	120, 50	56 2

26. Hic

26. Hic autem Cometa primùm suo motu, incessu, ortu & occasu, quem toto durationis tempore observavit, morâq; confirmati cum reliquis Astris supra horizontem liquidò comprobavit, eum non in elementari mundo aut aëreo Cœlo extitisse; sed supremam aëris Regionem longè superasse. Summa enim vaporum subtilissimorum elevatio 52000. passuum [quorum 4000. unum milliare Germanicum efficiunt] non excedere, Petrus Nonius, emunctissimæ naris Mathematicus *lib. 2. de arte navigandi & in libello de crepusculis cap. 18. contra Cardanum lib. 4. de rerum subtilitate demonstravit; quemadmodum jam dudum Alhazen libro de crepusculis pag. 6. & Vitellio lib. 10. Optic. propositione 60. idem præstiterunt, quorum Sententiæ laudatus P. Nonius quoq; subscribit.* Hinc, licet Cometa noster ad 80000. passuum à Terra abfuisset atq; supremam aëris regionem transcendisset, tamen suum ambitum, quem supra horizontem describebat, duarum horarum spatio absolvisset, nec ulteriorem moram supra horizontem nostrum traxisset. Quod enim nonnulla meteora [ut sunt Irides, Virgæ, Bolides, Parelîi, Paraselenæ &c.] aliquanto longius duabus horis conspiciuntur, magna harum impressionum aërearum refraçtio [quæ circa horizontem valde meteora attollit] efficit. Interim hæc meteora nunquam oriri, ad verticem pervenire & occidere uno die nobis videntur. E contrario, quòd nuperus Cometa inter ortum, verticem & occasum tam diu nobis ante oculos obversatus est, quàm diu reliqua astra, quibus singulis diebus adsticit, ingens eius à Terra distantia effecit: quòd enim majores circulos res supra nos mobiles describunt, eò quoq; remotiores à nobis meritò judicantur. Atq; illud est, quod Sen. *lib. 7. quæst. natur. cap. xxii. hisce verbis haud obscurè innuit: Quomodo poterit in aëre aliquid idem diu permanere, cum ipse aër nunquam idem maneat? Fluit semper, & brevis illi quies est. Intra exiguum momentum in alium, quàm in quo fuerat, statum vertitur &c.* Hinc igitur ita potest inferri: Quæcunq; res supra nos mobilis eundem

dem motum primum & secundum astrorum supra horizontem observat, ei meritò sua sedes inter astra assignatur, illeq; motus est cœlestis loci argumentum.

Atqui noster Cometa toto durationis tempore secutus est motum primum & secundum Astrorum. Ergò &c. Atq; hæc prima & generalis est ratio, cur noster Cometa in regionem Cœlestem sit inferendus.

xxvii. Deinde in specie constat, quòd hic noster Cometa arcum circuli in sphæra maximi ex amussim designaverit, & ubiq; eundem angulum inclinationis ad E Eclipticam juxta intersectionem in $28\frac{1}{2}$ gradu \odot retinuerit. Hinc enim aliquoties attendi ad diversas distantias Cometæ à Capella & Fulgente in latere dextro Persei.

Primò namq; die xxiii Decembris [ut thesi 9. fuit indicatum] deprehendi distantiam Cometæ à Capella 28 gr. 5. m. 30. sec. A fulgente in lat. d. Pers. $16\frac{1}{2}$ scrup. majorè, eaq; eadem vesperâ, præter lapsis aliquot hor. [habita ratione motûs diurni Com. quû altior positus Cometæ supra horizontè conspiceretur] in debita proportione perstitit. Itaq; si Cometa vel in suprema aëris regione, vel in Sphæra Lunæ extitisset, magna & valdè perceptibilis distantiarum ab hisce Fixis inæqualitas fuisset. Deinde d. 26. Decemb. licet hæc distantia priori dissimilior fuerit, veluti thesi 13. dictum: tamen motus Cometæ maximi æqualitas in suo Circulo non fuit inde turbata & tam in humiliori quàm sublimiori situ, in plaga Orientali quàm occidentali, eadem remotio justâ serie & ratione decrevit, quod fieri non potuisset, si Cometa infra Lunæ orbem, vel etiam in ipsa Lunari regione versatus fuisset. Idem quoq; die 27. & 30. Decembris deprehendi: Nam, superiori ex thesi 16 & 18 manifestum evadit, intercapedinem Cometæ, Capellæ & Fulgentis in Latere dextro Persei Stellis in debita proportione semper appropinquasse. Ita quoq; eandem rationem hæc remotio Cometæ ab hisce Fixis in decliviori & altiori positu, elapsis

ali-

aliquot horis constanter observare perrexit. Namq; mathematica intelligenti satis perspectum est. in dimensione distantiarum Cometæ à Fixis sese hanc visibilem ad spectus diversitatem statim exerere debuisse, si admodum notabilis fuisset. Quia verò hæc remotio à Fixis nulla alia fuit, quàm proprius Cometæ motus in suo Circulo requirebat, præsertim si altitudo Cometæ in decliviori situ à refractione liberata erat; ideoq; satis certò evincitur, hunc Cometam in ipso æthere longè supra Lunam esse reponendum, eò quòd omni sensibili Parallaxi esset destitutus. Certum enim est, quòd Cometa, si non longiori intervallo à Terra fuisset remotus, quàm globus Lunaris, manifestam visus aberrationem à vero loco sui circuli incurrisset. Hinc igitur alterum oritur argumentum; Quæcunq; res supra nos mobilis incedit sub circulo maximo circa Centrum universi; nec ad latera deflectit, neq; etiam in motu aliquod perceptibile parallaxeos vestigium relinquit, illa longiori intervallo à Terra, quàm suprema aëris regio vel Sphæra Lunæ est remota. Atqui Cometa nuper visus ingressus est sub circulo maximo circa centrum universi, neq; cursum suum versùs Fixas aliter direxit, quàm portio circuli magni exegit, nec ad latera deflexit, neq; aliquod perceptibile Parallaxeos vestigium reliquit. Ergo hic Cometa &c.

xxviii. Idem quoq; comprobatur per distantias Cometæ à stellis Fixis in diversis Terræ locis habitas. Nam in Germania superiori, inferiori, in Belgio, Daniâ, Gallia &c. d. xx Dec. Cometa in eadem intercapedine, habitâ Meridianorum differentiâ, à Regel seu pede sinist. Orionis, die xxiii. & xxiv. à Palilicio & Plejadibus, die xxvi. à sin. calcaneo Persei, die xxvii. & seqq. à capite Medusæ fuit observatus. Si igitur Cometa infra sphæram Lunæ extitisset, non in multis locis eandem ab affixis stellis, præsertim ad verticem respectu Cometæ tendentibus, remotionem observasset. Illud enim & posterior dies evidentiùs nos docebit,

D

ubi

ubi plures certas observationes eodem tempore Cometæ in re-
motione ab iisdem Fixis conferre poterimus. Hinc iterum na-
scitur ejusmodi argumentum.

Ubi distantia Cometæ observatæ in diversis Terræ locis, eo-
dem tempore, respectu differentia Meridianorum in eundem an-
gulum incidunt, & diameter centrumq; Terræ nullam sensibilem
differentiam efficiunt, ibi Cometæ supra supremam aëris regio-
nem, adeoq; ipsam Lunæ sphæram, sunt evecti. Atqui Cometa
Æ. C. 1652. eodem tempore diversis in locis observatus est circa
eundem angulum distantia Fixarum diversarum, ita, ut diameter
ad centrum Terræ nullam habuerit sensibilem quantitatis diffe-
rentiam. Ergo sequitur, hunc Cometam supra supremam aëris
regionem adeoq; ipsam Lunæ sphæram fuisse evectum. Sed hoc
argumentum pressius urgebitur, ubi plures indubitata observa-
tiones diversis in locis peractæ erunt in promptu.

xxix. Deniq; idem quoq; constat ex exquisitis observatio-
nibus priorum Cometarum à Nobilissimo Tycho Braheo ha-
bitis, utpote anno Epochæ Christi 1577. de quo *lib. 2. progymnas.
Astronomic.* prolixè, nervoseque multis accuratis argumentis egit,
Anno 1580, cujus eodem libro pag. 442. meminit; Anno 1585,
cujus *libr. 1. Epistolarum Astronomic.* pag. 13. & sequent. diserte
facit mentionem; Ut & *Christoph. Rothmannus in peculiari scri-
pto de Cometa anni 1585. Anno 1590. ibidem pag. 176. & seqq. An-
no 1593. de quo in præfatione Epistolarum ad illustrissimum Principem
& Landgravium Hassiæ.* Idem quoq; de Cometa Anni 1607.
Johannes Keplerus & Christianus S. Longomontanus, genuini Tycho-
nis Discipuli, in eruditissimis suis scriptis demonstrarunt, & lucu-
lentiùs adhuc in Cometa anni 1618, quibus etiam meritò adjun-
gantur *Snellius, M. Petrus Crügerus, Cyfatus, Rhodius, Lic. Müllerus
&c.* Hodieq; paucissimos invenies Mathematicos veteri opinio-
ni de sede Cometarum in suprema aëris regione addictos. Quin
& Aristoteles, si foret redivivus, vim horum argumentorum qua-
tuor

tuor intelligens, tandem cogeretur id dicere, quod ipsa natura
dicit: ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας ἐκβιασθῆναι, hoc est, se ab ipsa veri-
tate cogi, ut tandem necesse habeat cum *Seneca* fateri loco ante
nominato, sedem Cometarum esse in ætherea cœli regione: si-
quidem ipse documento nobis fuit *lib. 2. de Cælo c. 12. s. 60. & lib. 1.
Meteoron. c. 6. & 7.* dum scribit, Cœlestium fidem ab Astronomis
pendere, & se de Cometis tantum rationes probabiles asserre.
In eadem sententia fuit quoque *Cardanus lib. 4. de subtilitate Rerum
& lib. 1. de Varietate Rerum*, ubi scribit: hæc Cometis cum reliquis
omnibus sideribus esse communia, quod uno motu ab Oriente
in Occidentem, altero ab Occidente in Orientem ferantur. Ad-
dit etiam auctoritatem *Albumasaris*, qui Anno Christi 844. Co-
metam supra stellam Veneris vidit: Contendit insuper ibidem
Cardanus, Cometam anni 1532. [quem *Johannes Vogelinius Viennensis*
olim *Mathematicus*, nimis propinquum terræ reddit] ut & anni
1531. [cujus *Hieron. Fracastorius in libro de Homocentricis*, & *Cornel.
Gemma in libello de Radio Astronomico* meminit] sub Luna non
fuisse. Idem quoque in *Commentario lib. 2. de Judiciis Astrorum Ptole-
mai textu 54.* de Cometa ab *Hali Ben-Rhodoan* viso & descripto.
Is enim adolescentulus quum Astronomiæ incumberet anno æræ
Muhammedicæ 92, id est, anno Christi 711. circa vernal tempus,
Cometam conspexit, qui in 15. gradu m. primùm effulsit in Oppo-
sitione Luminarium ferme, & triplo major ipsâ Venere fuit, tan-
tamque claritatem de se sparsit, quantam Lunaris orbis quadrans
solet diffundere. Contra signorum successionem progressus est, &
quotidie ortum suum antevertit, donec retrogrado motu ad 15.
gradum m. pervenit, ubi expiravit. Faciem cœli ad primam e-
iusdem apparitionem, & quos funestos eventus significavit, vide
apud eundem *Cardanum l. d. p. 274. & sequent.* Meminit & quo-
rundam eventuum *S. Calvisius* sub initium anni Chr. 711. Præterea
CL. M. Crügerus cap. 13. & 14. sui Uranodromi Cometici anni 1618. ut &

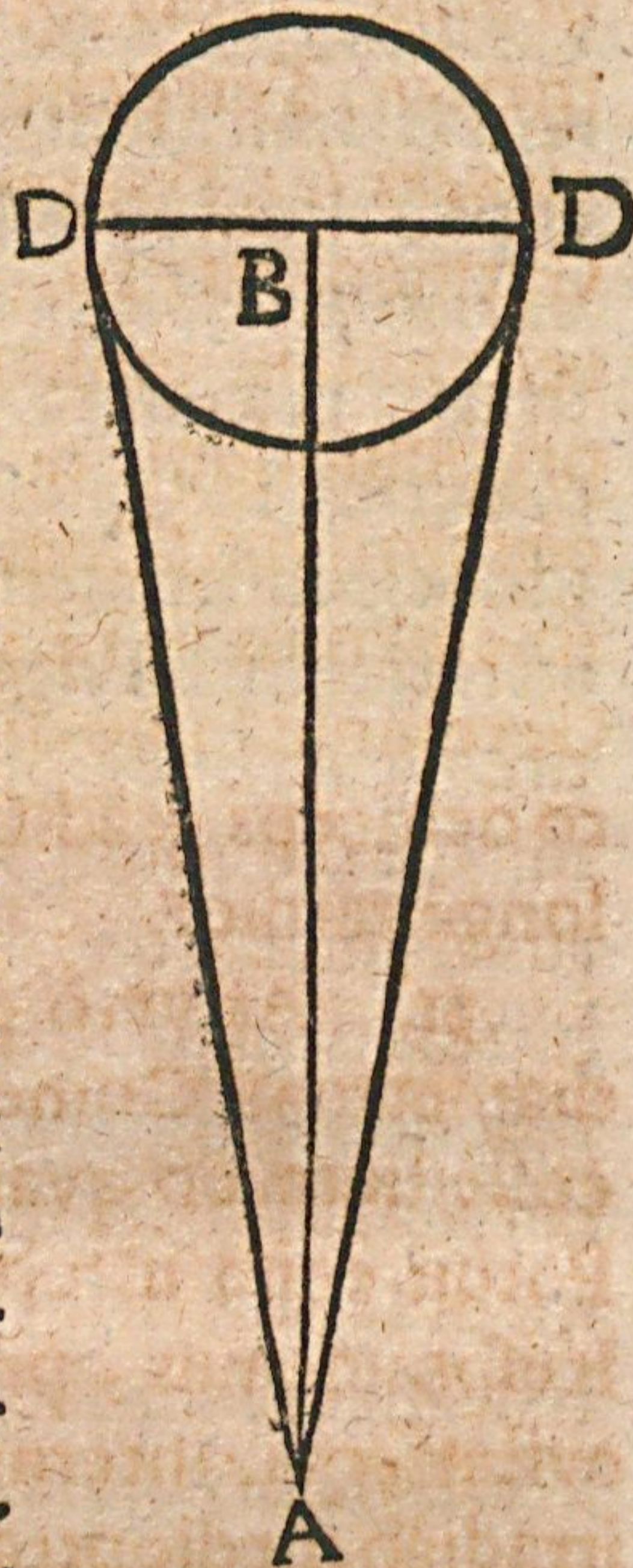
*Keplerus in Hyperaspiste Tychonis Brahei evidentibus argumentis probant, dubias fuisse observationes Cometæ anni 1472 [anno namq; 1475. nullus est visus Cometa, ut idem Keplerus l. d. p. 152. haud obscuris indiciis probat] peractas. Nam quod ad Regiomontanum attinet, ipsemet fatetur, Cometam regularem & sibi constantem non tortuosum & irregularem motum observasse & Circulum, sphaeræ maximum decurrisse; idemq; ostendunt loca fixarum, per quæ Cometa transivit, ut puta per stellas μ prope spicam μ , inter Polos in medio Σ cum latitudine gr. 77., inter pedes Cephei: per pectus Cassiopeiz: per ventrem Andromedæ: per piscem septentrionalem: versus Stellas Ceti. Quamobrem rectè colligit laudatus *M. Crügerus p. 88. sui Uranodromi*, præjudicatâ Opinionem Aristotelicam de Cometarum sede infra orbem Lunæ vim veritati penes Regiomontanum intulisse, ita ut parallaxin 6. grad. Cometæ non à distantia Cometæ à spica μ , sed contrâ, parallaxin à supposita immodica distantia Cometæ à spica μ petierit. Idem quoq; *Keplerus p. 159. sui Hyperaspiste nam. 30. & seqq.* liquidò probat & evincit, Cometam illum semper supra Lunam fuisse. In *M. Iohannis Vogelini* duabus observationibus Cometæ anni *Æ.C. 1532*, quibus demonstrationem parallaxium superstruit, multa meritò desiderantur, quæ insignem aberrationem visus à vero loco Cometæ pepererunt. I. Primùm enim non instructus fuit idoneis organis Geometricis, quibus accuratam dimensionem altitudinis & Azimuthi Cometæ instituere potuisset, hinc in nudis gradibus & quadrantibus graduû coactus est subsistere. II. Deinde non exquisitam momenti observationis rationem habuit. III. Adhæc non exactam sed latam Viennensis Poli altitudinem in consilium adhibuit. IV. Præterea in declivi situ Cometæ non refractionem eius attendit. V. Deniq; elapso aliquo temporis spatio post unam observationem neglexit motum Cometæ proprium: Quocirca eius loco commendanda est observatio Cometæ Anno Christi 1556.*

visa

visi à celebri quondam Mathematico Lipsiensi *Iohanne Homelio* per-
acta. Etsi enim Cometa ille uno die aliquantò plures, quam 15.
gradus circuli majoris peragravit: nihilominus tamen ejus locus
obpræcedentes rationes [inquit *Tycho Braheus lib. 2. Progymnasm.
Astronomic. p. 442.*] supra Lunam fuit constitutus. Idem & *P. Fo-
restii* Eximii Medici & Mathematici, observationes in Cometa sus-
ceptæ, liquidò testantur, de quibus lege *observationem nonam libri
sexti de Febris.* Hinc igitur rursus eiusmodi consurgit Syllogi-
smus, præeunte *CL. M. Crügero sub finem C. XIV. Uranodromi
Cometici*: Quicumq; Cometæ hæctenus à peritis Astronomis
idoneis instrumentis sunt diligenter observati & legitimâ ratione
ad ratiocinia Trigonometrica examinati, illorum locus non in su-
premâ aëris regione; sed in ipso æthere fuit repertus, nec dissi-
mile exemplum potest afferri. Atqui tali modo etiam nupe-
rus Cometa fuit observatus &c. Ergò &c. Nec opus hîc esse ar-
bitror idem probare quatuor modis observandi parallaxin alicuius
phænomeni juxta *Regiomontanum in suis Problematibus*, quia con-
currunt ad hanc methodum diversi casus & diversi generis instru-
menta, quæ suapte naturâ certitudinem exactam respuunt, sicut
Braheus lib. 2. Progymnasm. Astronomic. p. 145. & p. 156, nec non
Keplerus in Hyperaspiste p. 157. sapienter monet. Quare non du-
bitamus affirmare, omnes Cometæ, quâcumq; tandem formâ ap-
pareant, modò motui primo sint obnoxii, supra Lunam in æthe-
rea regione suam sedem tenere.

xxx. Ad magnitudinem huius Cometæ respectu Globi Ter-
reni investigandam supponimus id, quod antea demonstratum est,
locum Cometæ fuisse supra spheram Lunæ, & initio quidem infra
perigæum Orbis Veneris in elongatione à superficie Terræ 215. se-
mediametrorum juxta probabilem ratiocinationem & Hypothe-
sin, quam ferme *Tycho* quoq; secutus est, *cap. 9. lib. 2. Progymn.
Astronomic.* quum certa parallaxeos indagazione circa tempus

primi ortus Cometæ destituamur. Deinde sub initium apparitionis ortus Cometæ diameter capitis rotundi deprehensa est, æquasse discum Lunæ plenæ & 32. minuta constituisse, prout tanta ab *Amplissimo Dn. Hevelio*, si non major, diligenti dimensione adinventata est. Nam in proposito diagrammate & triangulo plano *BAD* angulum rectum ad *B* efficiente, ut se habet *BA* integer sinus, qui à nobis adsumitur 10,000,000. particularum ad *BD* tangentem apparentis semidiametri Cometæ 46.541. minut. 16. ita distantia Cometæ à superficie Terræ 215. Semidiametri Terræ ad 10,000,000. qui numerus uni sd. Terræ respondet. Est igitur ratio Cometæ ad diametrum Terræ eadem; unde sequitur, magnitudinem hujus Cometæ æquasse proximè magnitudinem Globi Terrestris. Non igitur minor fuit Cometa ipso Corpore Terræ. Ex his inventis etiam constat, hunc Cometam quinquagies novies majorem fuisse Globo Lunari, quot vicibus etiam Terra Lunam superat. Nam licet Cometa sua diametro die 20. Decemb. fuerit æqualis Disco Lunæ plenæ: tamen quum probabiliter colligatur, illum Lunæ minimam à Tellure distantiam quater excessisse, hinc & quinquagies novies major Luna extitit. Ex his etiam inventis elici potest, quot millia Cometa in suo proprio circulo confecerit, si supponamus motum Cometæ consimilem Planetis, quanquam illum rectilineum cum *Dn. Keplero* statuimus. Hac tamen vice & in hoc calculo sequemur communem sententiam, quoniam motus ille rectilineus nondum satis est exploratus. Supposuimus igitur distantiam Cometæ à superficie Terræ sub initium apparitionis 215. semidia-

mediametros Terræ, & à centro Terræ 216. sdd: Ergo tota qa
meter Orbis Cometæ per centrū Terræ ad convexam superficiem
ejus ducta evadit 216. diam. seu 432. semediametrorum. Quum a.
Diameter Circuli ad peripheriam suam se habeat quàm proximè,
ut 7. ad 22, ideoq; confit peripheria Orbis Cometæ 1358. semedia-
metror. Terrę circiter. Una verò Diameter Terrę secundum Ty-
chonem l. 1. Progymnasmat. Astronomic. pag. 474. continet milliaria
Germanica 1720. Proinde unī gradui peripherię Orbis Cometę
respondent milliaria Germanica 3235. & unī minuto 54. milliaria
propemodum: nolumus enim hīc esse nimis scrupulosi. Quam-
obrem quum Cometa à 20. ad 21. diem Decemb. in proprio circu-
lo emensus sit 14. gr. 5. min. sequitur, eum tunc 45. 560. milliaria
Germanica uno die citato motu decurrisse. Hic verò motus len-
to deinceps gradu procedit, & ut in initio fuit velocior, sic in fine
longè tardior.

31. At verò posset hīc quispiam nobis objicere, magnam
diametrum Cometę impedivisse certitudinem observationum
coelestium, ob quam causam etiam Luna est observatu difficilis.
Potuit enim utrobique defectu 16. min. hallucinatio contingere.
Respondemus, primò hunc errorem facile in Cometa potuisse
evitari, quia intermedię partes Cometę erant lucidiores, magisque
irradiabant dioptram, quàm extremę: Hinc centrum Cometę fa-
ciliùs Euthymetricis Instrumentis, quàm extremitas videbatur,
sensumq; afficiebat. 2. Deinde diameter non diu tanta perseste-
bat, sed in dies diminuebatur. 3. Deniq; ad Lunam quod spectat,
meritò in altitudinibus ejus & distantis à stellis capiendis extrema
luminis ora in centrum dioptrarum admittitur, & postmodum se-
midiameter Lunę additur: ita quoq; observatio ad centrum usq;
Lunę citra errorem pertingit.

32. Incredibilis etiam asserta magnitudo Diametri capitis
Cometę 32. minut. videri potest, quoniam Tycho Braheus nul-
lius

lius Cometæ diametrum majorem septem minutis animadvertit,
neq; ullum magnitudinem Terræ exæquasse, imò omnes Lunâ
quoq; minores extitisse. Non aliter tamen se res habuit: siqui-
dem non solum sensus oculorum testimonium dicitur, Cometam
nobis sub initium apparitionis maximum ad Lunæ plenæ spe-
ciem visum tam in ortu suo, quàm majori elevatione supra Hori-
zontem, verùm etiam dimensione certâ tantum deprehensum in-
tervallum. Nec desunt exempla consimilis magnitudinis: quip-
pe thesi 29. mentio facta est Cometæ, qui anno Christi 711. effulsit
& ab Haly visus & triplo major jubare Veneris descriptus est. Præ-
terea Aristoteles *libr. 1. Meteoron. c. 7.* duorum, & Seneca *lib. 7. Na-
tur. histor. c. 15.* alterius meminit, post mortem Demetrii, Syriæ
Regis ante bellum Achaicum (anno Periodi Julianæ 4562, & an-
no ante æram Christianam 152) horrendæ magnitudinis, qui ma-
gnitudine Solari fulsit & rotundo capite perstitit. Hinc etiam se-
quitur, Cometam hunc exæquasse magnitudinem Terreni Globi,
eò quòd nobis eum ex intervallo 215. Terræ semidiametrorum re-
motum intuentibus subtenderit 32. scrupula. Unde & rectè in-
fertur, Cometam hunc ob immensam sui corporis molem non
potuisse à terrestribus exhalationibus produci, quum Cometa hic
plus quàm vigesies septies major fuerit atmosphæra Terræ seu
universa æris regione Terræ circumfusa & in unum globum redacta.
33. In Planetarum autem Coelo hic Cometa suum cursum per-
egit & Mercurio Veneriq; proximus pedetentim altior ascendit,
non quidem perpendiculari rectâ sursum, nec perfectè circulari;
sed trajectoriâ, transversali & obliquâ lineâ: Et tamen incessus
sub eodem circulo maximo exhibitus fuit. Hinc Cometa iste
triduo post suam primam apparitionem significavit, in quam
mundi plagam & sub quibus potissimum asterismis suum certum
& constantem cursum esset directurus. Etenim quum die 20. De-
cemb. f. 6. anno 1652. staret inter stellas Eridani & Orionis cum
Regel

Regel & stellam supra pedem Orionis in Eridano Δ lum ferme
Isofceles formaret (quas stellas in generali figuratione numero
primo & tertio consignavi) stellæ sequenti duarū aliarum in fluvio
numero 4. proximus fieret, & die 23. Decemb. fer. 2 jam reliquas
stellas Orionis in Clypeo transisset, ut & in imagine δ stellam in
suffragine sinistra Nobiliss. Tychoni, quæ Ptolemæo septima, in
dextro genu δ , nec non in facie δ primam Sicularum vel Hya-
dum, quæ XI. est Ptolem. Jam ex hisce à tergo relictis non diffi-
cile fuit præfagire, quale futurum esset ejus iter, nimirum ipsum
per rectum cursum ad sidus Persei, & si ulterius progredere-
retur, ad Cassiopeæ constellationem delatum iri. In iplo tamen ortu suo,
vel ante hoc tempus, à nullo Astrologorum prænosci & prædici
potuit, eò quòd in genere Cometæ circumscriptos suos circulos
(veluti Planetæ) & uniformes non habeant, juxta quos cursum
suum teneant.

34. Solet etiam hîc quæri, utrūm prævia sint signa certa fu-
turi Cometæ, & illorum ortus ab Astrologis indubitatè prædici
queat, nec ne? At hanc quæstionem non rectè possimus expedire,
nisi sciamus, quis ordo sit caussarum in productione Cometarum.
Quum enim illi ob subitanam generationem & ignoratum cur-
sum sub initium, magnorum & abditorum miraculorum loco, me-
ritò habeantur, Deum Opt. Maximum primum authorem & mo-
torem Cometarum perhibemus. Nam *DEUS noster in Cælo omnia,
quæcunq; voluit, fecit. Psalmo CXV, 3. Et omnia, quæcunq; voluit
Dominus, fecit in Cælo & in Terra, in mari & in omnibus abyssis, Psal-
mo CXXXV, 6. Et quum Cometæ secundariæ & nothæ habeantur
stellæ, ideoq; & Verba Baruch ex capite III, 33, 34. huc referri
queunt: Deus emittit lumen, & vadit & vocavit illud, & obedit illi
in tremore. Stelle autem dederunt lumen in custodiis suis & latata sunt,
& vocata sunt & dixerunt: Adsumus & luxerunt ei cum jucunditate,
qui fecit illas. Hic est Deus noster, & non astimabitur alius adversus
eum.*

E

eum.

sum. Ita q̄; hoc ſupponimus, omnem ornatum Cœlorum & corporum cœlestium tam ordinariorum quàm extraordinariorum DEI omnipotentis meritò adscribi, Deumq̄; eſſe, *qui cumulate poteſt facere ultra omnia, quæ cogitamus*, Ephes. III, 20. Deinde ſi diceremus, Deum Cometas miraculoſo modo producere & ad illorum ordinatum, conſtantem & proportionalem motum uti operâ intelligentiarum aut Angelorum Adminiſtrorum, ut Ariſto- teles & alii contendunt, tunc breviter nos in ordine cauſarum hinc expediremus. At quum Deus pro ineffabili ſua ſapientia & libera voluntate per cauſas ſecundas in productione novorum phænomenon & monſtrorum ut plurimum agat: ideoq̄; Aſtrono- mus hanc vim motricem Cometarum mavult in interno princi- pio harum ſecundariarum ſtellarum, quàm in formâ aſſiſtente, quæ- rere. Jam verò intelligentia non eſt *ενυλος* & materiæ immer- ſa, ut hæ nothæ ſtellæ. Ipſa quoq̄; Scriptura ſacra de hoc officio intelligentiarum tacet: quorſum igitur relicto interno Cometa- rum principio illorum motum externæ & aſſiſtenti formæ volu- mus deferre? Quocirca ad novitatem omnem & admirationem in Cometis aſſerendam à primo motore DEO illorum ortum & motum tanquam à primaria cauſa dependere ſeridò ſtatui- mus & agnoſcimus. Nequaquam enim Cometæ à Planetarum varia di- ſpoſitione & configuratione, neq̄; ab Eclipſibus progignuntur. In- terim, quemadmodum Deus à prima Origine rerum voluit Plane- tas in perpetuo eſſe motu, ut illi hac viciffitudine per obliquum tramitem Zodiacalem res inferiores, vel in Septentrionem, vel meridiem tendentes, vel in meditullio Terræ ſitas foverent & ge- nerationem corporum naturalium promoverent: Ita quoq̄; non abſurdam eſſe ſententiam arbitramur, ſi dicimus, in Cœlo Plane- tarum, ſupremo ſtellato ſubſtrato, reperiri portionem Galaxiæ, & viæ lacteæ, primigeniæ lucis particulâ non deſtitutæ, cui Deus à Mundi conditu ſemina Cometarum, utpote congeriem multa-
rum

rum quasi stellarum, indidit, & aptam materiam infudit, ut ex ea certis temporibus, cooperanter adiorū Planetarū, misturā plurium stellarum, in unum conglomeratarum corpus rotundum prodiret, quod non per medium Cœli, veluti Planetæ; sed ab Austro in Septentrionem ad ipsum usq; polum, vel vice versâ sub circulo Sphæræ maximo ferrentur & per hæc laterales plagas discurrent, seqvendo ductum obliquum galaxiæ, rursusq; in sua principia dissolverentur, & ut vario colore in Cœlo lucerent, forentq; variâ & terribili figura caudæ, gladii, barbæ, crinium, scoparū &c. conspicui, dirasq; Calamitates pro qualitate apparentis formæ & adspectibus, Planetarum, quibus essent commisti, orbi Terrarum vel certis ejus tractibus, denunciarent. *C. S. Longomontan. de novis Cœli Phenomenis cap. 7.*

35. Proinde ut causam efficientem secundam, Materialem & Formalem Cometarum jungamus, cum illis facimus, quistatuunt, hunc Cometam (ut & reliquos omnes præcedentes) in via lactea cœli, ex conglobatis & compactis multis aliis stellulis fuisse productum, & in hac sede Spiritum vectorem motus & excursionis à plaga Australi ad Septentrionalem usq; , & asterismum Persei, ipsumq; Caput Medusæ &c. accepisse & efficienter etiam concurrisse superiorum Planetarum configurationes evidentiores & Eclipses hujus anni, unam Solis & duas Lunæ: siquidem Cometam præcesserunt validi aspectus, Quincunx superiorum Saturni, Jovis, Martis; item conjunctio $\text{h}\sigma$ in 6. gradu Ω , die 19. Augusti. Saturnus insuper, hæc irradiationes cum Jove & Marte incurrens in signo \mathcal{P} , nostris verticibus fuit proximus. Duæ quoq; Eclipses in Luna die 24. Martii & 17. Septembr. & una Eclipsis in Sole die 8. Aprilis obtigit. Ut taceam inferiorum Planetarum Adspectus.

36. Quando autem Cometa ad suam maturitatem in via lactea pervenit, tunc ab interna forma & Spiritu motore à via

laetea avellit, incipit moveri & certum ductum circuli magni
sequi, donec illa virtus elangvescit & expirat Cometæq; in stellu-
las sparguntur & dissipantur. Postea accedunt radii Solis, qui per
densum Cometæ Corpus transmittuntur, & caudã, barbã crines &
syrma illud addunt. At, inqvies, vix perrennium astrorũ & Plane-
tarum dispositio, ut & Eclipses, aliquid ad productionem Come-
tæ faciunt: siquidem si non singulis annis, tamen qvolibet bien-
nio fiunt Eclipses, atq; Conjunctio h & m . Ergo & qvolibet bien-
nio ejusmodi Cometa necessariò existeret? At non aliter ad hoc
possum respondere, qvã hanc Planetarum configurationem
non esse principalem caussam; sed DEUM OPT. MAX. deinde semi-
na Cometarum, qvæ DEUS in via lactea voluit esse abdita & certo
tempore, cooperantibus aliquid constellationibus Planetarum,
scit ad actum & progignendum Cometam deducere. In hac enim
via lactea intra Orbes Planetarum contenta providentiã DEI
 $\text{ὕλη καὶ δύναμις κομητοποιήσικη}$ abscondita est, utpote in qva & lucis
primigeniæ particula relicta est, qvæ Spiritui vectori novorum
Phænomenon in lactea excitando & Cometis successivè in tem-
pore producendis (prout DEO placet) potest esse idonea. Pro-
pterea hasce caussas superiores & potentiores hîc supponimus.
2. Deinde verisimile est, sæpius Cometas produci; qvòd autem
non semper visum incurrant, facit vel illorum exilitas, vel ap-
propinquatio Solis, vel durationis brevitatis, ita, ut dum semel sub
aspectum cadunt, iterum evanescant & oblitterentur. Certè Dn.
Kepplerus paulò ante exortum Cometæ anni x. C. 1618. duos
alios Cometas magis monstrosos animadvertit, de qvibus suam
censuram descriptioni Cometæ magni anni 1618. inseruit, eosq;
majores vires illi tribuisse asseruit. Anno quoq; x. C. 1214. mense
Martio duos apparuisse Cometas terribiles in Scotia, alterum So-
lem præcessisse, alterum secutum, *Cardanus Commentar. lib. 2. Pto-*
lemai de Astrorum judiciis pag. 277. ex Anglicæ Historiæ scriptori-
bus

bus recitat. Decessit hoc anno optimus Rex Scotiæ Gvilielmus, quum 49. annos præfuisset. *Buchananus in historia Scotica. Et Richardus Historicus* insequente quoq; anno 1215. illuxisse Cometam mense Martio & die 17. Martii Eclipsin quoq; Lunæ accidisse refert. 3. Nec veritati ipsiq; experientia vis infertur, si asseveramus, conjunctiones magnas & validos Planetarum aspectus, insecutos esse Cometas & novas stellas: Id enim *Ptolemaus lib.2. Apotelesmat. textu 54.* asseruit, & *Cardanus in Commentario* exemplis probavit, veluti illo Cometa, qui Conjunctionem Magnam in ♄ anno Christi 1504. & 1506. pauld ante mortem Philippi Regis Hispaniarum cōsecutus est, ut *Augustinus Nyphus* retulit. Anno 711. tempore Haly, ubi ♃ ex ♄, ad ♃ in ♀ semisexto appulit, etiam Cometa emicuit. Sic & novimus ex historiarum monumentis post ♂ Magnam ♃ & ♃ anno 1583. subsecutum Cometam: post alteram ♂ ♃ anno 1603. Nova stella in Serpentario apparuit. Cometam magnum anno Chr. 1619. in signo ♀ contabuisse observatum est, in quo postmodum Conjunctio Magna Saturni ♃ in ♀ anno 1623. accidebat, ita, ut Cometa iste hanc Conjunctionem Saturni ♃ præsignificare videretur. Sed neq; anno 1623, neq; anno 1643, post reliqvas duas cōjunctiones Saturni ♃ magnas subsecutus est Cometa, quia decumanus erat prior Cometa, & jam natura aliorum quoq; Cometarum productione se fatigarat, utut parvi Cometæ passim dicerentur visi. Nihilominus tamen sub finem anni 1652. iterum fulsit Cometa luridus & Saturninus, quem configuratio valida superiorum Planetarum, Conjunctio Saturni & Martis in ♀ nec non tres Eclipses Luminarium præcesserant. Quamobrem in seriem caussarum secundariarum Cometarum cum Ptolemæo & aliis Astrologis etiam superiorum Planetarum configurationes evidentiores & Eclipses admittimus, quæ tamen solæ sunt insufficientes. Unde quoq; prædictio Cometæ est res mera in conjectura posita: siquidem nemo Astrologus æqvè probabiliter

biliter ex Schematismis superiorum & inferiorum Planetarum & Eclipsibus poterit Cometā prædicere, quàm ex Conjunctione ♃ Merc. vel conjunctione ♃ Merc. ventos & alia meteora: siquidem majus opus est naturæ producere Cometam, quàm meteora, potentioresq; queunt intervenire causæ effectus siderum impediētes, ut & quando via lactea in Cœlo Planetarum nullam suggerit materiam Cometarum generationi idoneam, effectus ille suspendi potest.

37. Igitur via lactea in Cœlo fundit Cometas & Novas stellas ceu Nodum quendam minutiorum stellarum, quarum congeries est hæc via: quoniam observatum fuit, hoc corpus & caput Cometæ in multas stellulas & minora corpuscula fuisse dissipatū; hinc *Nicephorus Callistus scribit libr. 12. historiae Ecclesiasticae cap. 37.* Cometam quendam anno Æ. C. 389. [ut ex *Marcellino Historico* liquet] magnitudine Veneris apparuisse, qui ex plurimis stellulis circa unam grandiore, ut apes circa Regem, confluentibus coaluit. *Seneca quoq; libr. 7. Natural. quæst. cap. 16.* ex Ephoro recitat, unam stellam in duas abiisse. In Cometæ quoq; anni 1618. capite *Job. Bapt. Cysatus, Ingolstadiensis Mathematicus*, per tubum opticum nucleum quendam observavit, qui in plurimas stellulas & scintillas cœlestis lucis, quales sunt satellites Jovis, discescit. Et, nisi fallor, consimile quid in hoc quoq; Cometa Amplissimus *Dn. Hevelius* adminiculo sui Telescopii etiam animadvertit, quæ de re ipsemet nos in peculiari tractatu docebit. At unde Cometæ, uno quasi impetu, non sensim, suum hauriunt lumen, quum lentè & pedetentim in quandam molem concrecant? In promptu causa est, quia Cometæ non per appositionem, vel, [ut vocant] juxta positionem plurium stellarum fiunt, sed ex quodam quasi semine cœlesti abdito in via lactea. Hinc prius non prodit hæc secundaria & notha stella ex sua quasi matrice, quàm perfectionem & imperum se movendi [cooperantibus planetarum adspectibus & effluviis] adquisivit: tunc n. extruditur in liberum ætheris campum,

pum, ibi à Sole illuminatur, & sub adsp̄ctum cadit, duratq̄; tam-
diu, donec rursus diminuatur, & in suos nucleos, alicujus lucis &
stellularum æmulos [quales etiam in Solis disco deprehenduntur]
dirimatur, suoq̄; homogeneo corpori, absumtis impuris fumis, rur-
sus associetur. Ipsa verò via lactea propter nimiam Opacitatem
radios Solis declinat, nec imbibere potest. Imago hujus rei est in
sclopiis pyrobotis & tormentis nostris bellicis, ex quibus pulvis
pyrius accensus & globulus inditus prodit & per rectam lineam
fertur: receptaculum tamen hujus pulveris ad hunc motum &
flammam ineptum est.

38. Finis Cometarum est, ut suo lumine, motu ordinato &
terribili facie gloriam DEI, potentiam, sapientiam & Φίλανθρω-
πίαν ejus enarrent, ut sint non minora signa consummationis secu-
li & interituri Mundi quàm Eclipses luminarium, & deniq̄; ut sint
terriculamenta impiorum & impœnitentium ac signa justissimæ
iræ DEI & imminentium dirarum calamitatum, misericordiæ
autem DEI ergà resipiscentes Symbola.

39. Quæri etiam hîc solet, cur Cometæ frequentius hyber-
no & autumnali tempore, quàm aliis anni partibus exoriantur?
Constat enim ex narratione historica plurium Cometarum, eos
hyeme & autumno affulisse. *Aristot. lib. 1. Meteoron. c. 6.* refert,
Athenis, *Archonte* celebri Melone, anno periodi Julianæ 4352,
anno ante æram Christianam 362, circa solstitium hybernium in
regione cœli sub septentrionibus crinitum sidus apparuisse, ut &
illud, quod Aristejo, anno periodi Julianæ 4341, annis 373 ante
æram Christianam & Nicomacho prætore, anno periodi Julianæ
4373, annis 341, ante æram Christianam, illuxit, Cœlo sereno &
rigente gelu. *Procopius* quoq̄; *lib. 2. belli Persici* memorat, hyeme
ingentem Cometam apparuisse in Sagittario, quum Sol in Capri-
cornio esset, anno scilicet Christi 535. *Paulus Diaconus lib. 6. hist. c. 9.*
& *Anastasius in vita Pontificum* recensent, stellam crinitam noctu
juxta

juxta Virgiliae caelo sereno inter nativitatem Christi & Theophaniam visam esse obruso lumine, ut Lunam, & die 14. Februarii exiisse stellam vesperi à meridie ad septentrionem, anno Christi 684. Sed quorsum remotiora exempla adducimus, quum recentiora adsint? siquidem Cometa ingens anni 1618. à Novembri ad Januarium usq; sequentis anni 1619. flagravit; Cometa nuperus paullo ante brumam etiam ortus est: Cometa anni 1575, per autumnum & aliquam partem hyemis duravit: sic & Cometa anni 1590. per Februarium & primos dies Martii Mensis. Videtur autem hæc causa esse, cur Cometæ crebrius hyeme & autumno exoriantur, eò quòd tunc liberiùs, non obstantibus radiis solaribus, queant in Septentrionem [in quam plagam videntur esse propiores] expatiari & diutius de nocte videri, quàm reliquo anni tempore. Possunt tamen alio quoq; anni tempore & circa æstatem apparere, sicuti Catalogus Cometarum apud Anton. Mizaldum, Seth. Calvisium, Job. Henr. Alstedium in thesauro Chronologia & alios hoc liquiddò ostendit, & testatur Tycho in Epistolis Astronomicis sub initium, Cometam anni 1593. mense Julio & Augusto emicuisse.

40. Noster Cometa ultra 20. dies visus est; nec scimus, quàm diu jam in hemisphærio Australi fulserit, nec sui exortus principium certò perspectum habemus. Longissimum spatium 180. dies seu sex menses plerumq; Cometa non excedit, ut observarunt Seneca lib. 7. Natural. quæstion. c. 21. & Plinius lib. 2. Nat. histor. c. 25. Durationis autem Cometarum spatium & ejus diversitas dependet haud dubiè à materiæ pertinacia, propinquitate Solis viæq; lacteæ & magnitudine. Nam parvi & obtusi luminis Cometæ, vicini dissipantibus Solis radiis & viæ lacteæ non diu durant. Noster Cometa quum viæ lacteæ in Perseo appropinquaret, contabescebat & expirabat.

41. Discrimen autem aliquod inter stellas novas & Cometæ ratione figuræ, coloris, scintillationis, immobilitatis, regionis

nis Coeli & durationis occurrit: in aliquibus autem non differunt. Etenim nova stella anno 1572 in Cassiopea, anno 1600 in Cygno, & anno 1604 in genu Serpentarii observata eandem figuram, colorem, scintillationem & immobilem locum observarunt, qualiter in stellis fixis deprehenditur. Stella nova lucida & ingens in Cassiopéa semper immobilis stetit in 5 gradu 54 min. δ , & latitudine Bor. 53 gr. 55 min. Eodem modo nova in cygno 3 magnitudinis in 16 gr. 18 min. α & latitudine Borea 55 gr. 32 min. nec non Nova anno 1604 in 17 grad 40 min. γ & latitud. Borea 1 gr. 56 min. Cometæ verò non scintillant, sed sunt obtusi luminis, veluti Luna: Cometæ quoq; habent appendicem plerumq; barbam vel Caudam; at non novæ stellæ: neq; Cometæ in uno gradu & minuto signi persistunt; sed sæpe de signo in signum transeunt, ut noster ex Π in δ . Sedes quoq; Novarum stellarum est suprema ætheris regio & octava Sphæra, cujus affixas novæ figurâ, motu & scintillatione planè imitantur. Hinc & Hipparchus à *Plinio* nunquam satis laudatus lib. 2. nat. hist. cap. 12 & 26 inter fixas adscititias quoq; stellas nasci suo ævo testatus est, & hæc fuit causa, cur is loca, magnitudines & numerum fixarum accuratè distinxerit, ut scilicet in futurum cognoscerentur. Cometæ verò intra regionem ætheream Planetarum continentur. Deinde Novæ stellæ tam in parte superiori, quàm inferiori Meridiani observant eandem distantiam à Fixis; Cometæ verò eandem variant. Convenit autem Cometis cum stellis novis in hisce, quòd non in suprema æeris regione appareant; sed supra Lunam sint eveci: quòd initia sua ad viam lacteam referant, quòdq; tandem habeant sui ortûs & interitûs tempus & iterum deflagrent. Nova verò stella potest Cometâ majorem ætatem ferre, eò quòd in octava Sphæra sit à torrentibus Solis radiis remotior & in loco suo quiescat. Hinc nova in Cassiopea anni 1572 vertentem annum & trientem loco dicto fulsit.

42. Differunt autem tam Novæ stellæ, quàm Cometæ à gyro

F

nebu-

nebulosarum stellarum, qualis invenitur juxta præsepe Σ , circa crinem Berenices, femur anterioris Ursæ majoris &c. & in illis arcobus, ubi stellulæ arctè juxta se positæ cernuntur, velut in signo δ occurrunt Plejades, Hyades & aliæ per alias constellationes diffusæ: siquidem hæ sunt stellulæ Mundo coævæ, semper durabiles, quæ à candore Galaxiæ differunt, ut & omnes illæ sporades, quæ hyeme, silente Lunâ & sudo coelo, numerosæ per universum coeli hemisphærium dispersæ apparent. In sola verò via lactea Cometis & Novis stellis providentiâ DEI materia & semina parata sunt, quæ pro beneplacito DEI & magnis Planetarum Conjunctionibus & configurationibus suo tempore in actum generationis erumpunt, prout hæc sententia Nobilissimo Tychoni Braheo placet & approbatur.

43. Nunc etiam aliquid de effectis Cometarum est addendum: quippe plenæ sunt historiæ omnium temporum exemplis, quòd Cometæ fuerint magnorum malorum, motuum & calamitatum prænuncii. Hinc Suidas in suo Lexico Græco veterem illum Senarium recitat in Κομήτης:

δ δεις Κομήτης, ὅστις ἔ κακὸν φέρει.

Non est Cometes, qui malum non adferat.

Hinc Plinius libr. 2. *Natural. histor. c. 25.* crinitum sidus vocat terrificum sidus. Sunt enim terrifici Cometæ suâ figurâ, colore vel sanguineo, vel lurido, magnitudine, motu mirabili, vel secundum, vel contra successione signorum & excursionem ad remotissimas coeli partes Australes & Septentrionales, ac deniq; suo decremento & interitu. Hinc quemadmodum à Salvatore nostro Lucae XXI, II. Eclipses ac omnia ostenta prodigiaq; coeli referuntur inter τὰ φόβηλα h. e. terriculamenta: ita quoq; meritò Cometæ huc spectant. Nihil quoq; Poëtis magis persuasum est, quàm, Cometæ denunciare magna mala. *Virgil. de bellis civilibus lib. 1. Georg. vers. 416. & seq.* ita cecinit:

Non aliàs coelo ceciderunt plura sereno
Fulgura, nec diri toties arlere Cometæ.

Clau-

Claudianus libr. 1. de Bello Getico vers. 243. ait:

Et nunquam coelo spectatum impune Cometen.

Et in Epigramm. de Magnete in hunc sensum vers. 4.

Non frustra visi feriali crine Cometæ.

Lucanus quoq; non tam Poëta, quàm Historicus appellandus
idem *libr. 1. Phars. l. vers. 526. & seqq.* hisce versibus testatur:

Ignota obscuræ viderunt sidera noctes,

Ardentemq; polo flammis, coeloq; volantes

Obliquas per inane faces, crinemq; timendæ

Sideris & terris mutantem regna Cometæ.

Et Manilius libr. 1. Astronomic. vers. 211.

Nunquam futilibus excanduit ignibus æther.

Sil. Italicus libro 8. belli Punici vers. 638 & seqq.

Non uno crine corusco

Regnorum everfor rubuit lethale Cometes.

Et princeps Poëtarum *Homerus libr. 4. Iliad. vers. 116.* memorat,

quod veteres ejusmodi stellas ceu miracula coeli adspicerent:

Σάμβος δ' ἔχεν εἰσοραϊσῆας, h. e. & stupor teneret adspicientes.

44. Qui verò eventus consequuntur Cometæ, partim tanquam effectus, partim tanquam signa, ostenta & portenta Cometarum habentur.

45. Effectus sunt meteora in aëre, utputa vehementiores flatus ventorum, defectus pluvix vel nivis ad aliquam multos dies, siccitates inusitatae, malignæ diræq; qualitates in aëre, quas Tellus, mare, aquæ & animalia imbibunt; unde frugum corruptio, annonæ Caritas & animalium morbi & interitus subsequi solent. Hinc infirma & tenera hominum atq; animalium corpora afficiuntur, humores exasperantur, temperamentum insigniter alteratur, & inde inordinati motus, fervidiq; animi impetus oriuntur.

D. Peucerus in suo commentario de præcipuis divinationum generibus titulo de meteorologia. Atq; hujuscemodi effectibus imprimendis magis idonei sunt Cometæ, si suos radios cum superioribus Planetis

tis commiscunt. Enimverò nostrū Cometam tempestates, asper-
rimi & sævissimi venti, tepidior ac siccior aër, quandoq; etiam ad-
spersiones pluviarum per aliquot dies, Conventus & Consilia Ma-
gnatum, in quibus diversi animi sæpius in contraria studia scin-
duntur. Pestilentes & contagiosi morbi etiam [proh dolor] mul-
tis in locis seqvebantur. Reliquos etiam eventus dies docebit.
Hic Planeta Saturnum [cujus colorem referebat] suo durationis
tempore valido sextili & quadrato radio adspiciebat, Martem
Quincunce, Jovem & Solem per platicum trigonum.

46. Deinde sunt quoq; Cometæ significationes futurorum tri-
stium eventuum ac publicarum calamitatum, tumultuum, bello-
rum, vastitatum, interitus Regum & Principum, urbium, terræ mo-
tuum, mutationis legum, & translationis Regnorum, depravatio-
nis monetæ, cladisq; populorum, ita ut non malè videatur dictū:

Bella, famem, pestem, cladem, mortemq; minari

Est certum, diri quoties arsere Cometæ.

Deus enim Opt. Max. pro sua *φιλανθρωπία* & amore generis hu-
mani, ita ordinavit astra tam ordinaria, quàm extraordinaria, se-
cundariaq; & quasi monstra siderum, ut gubernarent inferiorem
naturam & signa, prodigiaq; existerent in coelo, admonerent ho-
mines de imminentibus gravibus casibus: constat enim longâ ex-
perientiâ & historiâ omnium Seculorum, Ostenta coeli singularia,
atroces clades & ingentes calamitates solere subsequi. Hinc
Christus Dominus noster probat, ejusmodi signa, quando Matth.
XVI, 5. Lucæ XII, 56. inquit: *Hypocrite, faciem, cæli & Terræ nostis
probare.* Ita namq; infert: Sicut ex signis naturalibus rectè dijudi-
catis tempestatem, quia sequitur effectus; ita ex signis & miracu-
lis, quæ cernitis, Messiaë tempus adesse, judicare debebatis. Quid?
quòd idem Dominus Jesus Matth. XXIV, 29. Lucæ XXI, 26. E-
clipses Luminarium referat inter signa futuri judicii extremi, ad-
datq;ve; *Vires cælorum motum iri.* Jam verò in generationem no-
varum stellarum secundariarū & Cometarum mundo coæva astra,
Sol

Sol & reliqui Planetæ, cum suis irradiationibus, communicatione luminis & animatione motus omnes suas vires effundunt. Hinc non mirum est, crinita sidera, ceu monstra stellarum, denunciare varias Calamitates, quas homines suis peccatis efficiunt. Quippe vanitati & interitui Cometæ subjacent non volentes, sed propter eum, qui subjecit illos sub spe. Nam & *hæc Creatura DEI ingemiscit, simulq; parturit usq; ad hoc tempus*, Roman. VIII, 22. Ejusmodi gemitus Macrocosmi postmodum etiam in Microcosmo fiunt. Hoc pacto Cometæ quoq; sua lugubri pallidâq; facie dolent peccata hominum: peccata namq; non ex ordinatione divina; sed voluntate Diaboli & hominum, qui spiritu Christi se non patiuntur regi, eveniunt. Et quô magis hæc peccata indies crescunt, eô magis quoq; Creaturæ Macrocosmi gemiscunt. Et quô magis crescit clamor peccatorum coràm Domino, Gen. XIX, 13. eô magis per signa in cœlis etiam edita admonet homines de sua malitia. Quando verò hæc signa sunt irrita, benevolentia divina quoq; conjuncta est justitia, quæ flagitat vindictam peccatorum & abusus tantæ clementia divina vindicat. Hinc malitia hominum, quæ ante in cœlos ascendit, rursus descendit in suos authores recidens, calamitates atroces secum trahit, eô quòd mensura flagitiorum ad plenitudinem pervenerit.

47. Tumultus populorum, seditiones, bella, strages urbium & excidia hominum, aliosq; tristes eventus consequentes, Cometæ excepisse, *Plin. lib. 2. Natural. historia c. 25.* aliquot exemplis suæ ætatis it probatum. Namq; Octavio & Cinna COSS. anno periodi Julianæ 4627, annis 87. ante æram Christianam, Cometæ illuxit, quem civile bellum luctuosissimum est secutum cum peste, quando Cos. Cinna C. Marium exulem in urbem revocavit, qui immani crudelitate in eximios ordinis patritii viros sævit, & Octavium COS. jussu Cinnæ Collegæ sui occidit, quam lanienam postmodum revertentis ex Asia Syllæ immanitas superavit. Ante bellum civile Pompeji & Cæsaris anno periodi Julianæ 4664.

quo etiam, die 21 April. fer. 1. Eclipsis ☉ accidit, iterum Cometa
fulsit, qui per tristia bella mutationem Imperii Romani significa-
vit. Post cæsum Julium Cæsarem anno periodi Jul. 4670, annis
44. ante æram Christianam, Cometa eximiè fulgens per septem
noctes apparuit, ut & *Plutarchus in vita C. Cæsaris* sub finem me-
morat, ubi atrox bellum contra M. Antonium, Cassium, &c. Bru-
tum & S. Pompejum gestum est. Idem quoq; *Plin. l. 2. nat. Hist. c.*
58. memorat, anno 2. Olympiad. 78, h. e. anno periodi Julianæ
4248, Cometem flagrasse, ubi à Thracibus 10,000. Atheniensium
Colonorum sunt interfecta. *Thucid. lib. 4. belli Pelopon.* Cometā
quoq; anni periodi Jul. 4341, cujus thesi 39. ex Aristotele memini-
mus, insecutum est prælium inter Spartanos & Thebanos, ad
Leuctra in Bæotia, in quo vires Lacedæmoniorum valde sunt ac-
cisæ: Achaïæ quoq; Urbes, Helice & Bura, corruerunt & cata-
clysmus magnam vastitatem Achaïæ attulit. Hujus & *Seneca lib.*
7. Nat. Q. c. 10. mentionem facit. Anno primo imperii Vespasia-
ni, anno æ. C. 69. Cometam Xiphiam integro anno supra Hiero-
solymam pependisse, author est *Josephus lib. 7. de bello judaico c. 12.*
Anno seqvente, urbis & templi excidium accidit & undecies cen-
tena millia Judæorum bello & fame perierunt. Exempla Come-
tarū suæ ætatis & tristes eventus *D. Milichius in Commentar. lib. 7.*
nat. histor. c. 25. Plinii recenset ab anno Christi 1500. ad annum C.
1533. Usq; ad decursum autem hujus Seculi vide apud *Alstedium*
sect. LV Chronologia. Post apparitionem Cometæ anni æ. C. 1607.
(qui circa diem 26. Septembr. illuxit & præpropere cursu ☉, ♀,
& ♃ peragravit) arma suscitata & mota sunt in Clivia & Juliaco si-
ne herede Principe relicto, in Bohemia, Donawerda, in India O-
rientali inter Belgas & Lusitanos. Quæ bella funesta post prodi-
giosum Cometam sub finem anni 1618. visum, in Bohemia, Mora-
via, Ungaria, Germania, Belgio, per complures annos cum mul-
torum millium cæde gesta sint, quæq; alia mala, nimirum pestis,
fames, depravatio aureæ & argentæ monetæ &c. subsequuta sint,
nemo

nemo veterum est, qui nesciat. Quum igitur Deus non solum per verbum suum & fideles Pastores; sed & per stellam inusitatam & intuitu tristem nobiscum locutus sit, reputemus, Deum velle consulere salutem humani generis, & adhuc ingeminare per præcones Evangelii Verba Filii sui unigeniti, Matth. IV, 17. & Marc. I, 15. *Respicite & credite Evangelio, instat enim regnum DEI.* Væ autem nobis, si hoc Consilium Domini contemserimus & per malitiam, malaque voluntaria malimus interire quam servari. Joh. III, 17-19.

48. Cometam autem non tantum pestem, famem & bella præfagire; verum etiam summis potestatibus mortem portendere existimatur, quod etiam *Plinius l. 2. N. H. c. 25.* duobus sui seculi exemplis confirmat. Nam ante mortem Claudii Imperat. a. C. 54 veneno interfecti Cometa comparuit, de quo etiam aliquid *Seneca lib. 7. Nat. quæst. c. 17. & 21.* monet. Sub Domit. Neronis quoque principatu assiduos & sævos Cometas exortos esse, eique exitium portendisse, creditum fuit. Conferantur etiam *Seneca lib. 7. nat. quæst. c. 22. Sveton. in Nerone c. 36. Tacit. lib. 14. annalium c. 22.* Cometam quoque anno Æ. C. 79. apparuisse paullo ante, quam Vespasianus decederet, memorat *Svetonius in Vita T. Fl. Vespasiani c. 23.* Vespasianus quidem dixerat, Cometam illum Regi Parthorum, cui capillus effusus esset, minari; se enim calvum esse. At eventus aliter docuit. Sic & Didium Julianum Imper. sub nova stella decessisse apud *Dion. Cassium lib. 73.* legitur. Quod si recentiora desideramus exempla, sunt & illa in promptu. Anno 1506 mense Augusto illuxit Cometa, quem secutus est excessus Philippi Regis Hispaniæ, Patris Caroli V. *Cardan. Commentar. in lib. 2. Ptolem. de judiciis astrorum pag. 270.* Anno 1558, mense Augusti Cometa à 6 die Augusti ad usque diem 24 ejusdem mensis pallidus & obscurus est visus, & die 21 Septemb. in Hispanica Betica apud S. Justum secuta est mors Caroli V. Imperatoris, *Buntingus in Chronologia.* Mortem quoque Matthiæ Imperatoris anno Christi 1619. mense Martio Cometa ejusdem anni antecessit, qui cœpit mense

No-

Novembri præcedentis anni 1618. *Cardanus* autem *lib. 1. de varietate Rerum cap. 1.* rationem reddere conatur, cur summæ potestates post visos Cometas moriantur: quia, inquit, mors Principum in illas naturas potissimum convenit, quæ sunt imbecilliores, facile ægrotant, non exercentur, curis multis distrahuntur, cibis delicatioribus utuntur, Veneri indulgent, ad senium inclinant & parum dormiunt. In hunc sensum etiam scribit *Jul. Casar Scaliger Exercitat. 89. ad subtilitates Cardani sub finem sect. 2.* Hinc Cometam tantum censet esse signum mortis propter Cohærentiam alterius signi & causæ. Ergo non necessarium est, viso Cometâ, mori Principem, quia multi sunt mortui, multi everfi principatus, persundatæ familiæ illustrissimæ sine ullo Cometæ Indicio.

49. Quapropter DEUS monet homines per has tristes Cometarum figuras, ut pietate, poenitentia, moderatione consiliorum, seriâ invocatione nominis Divini imminentes poenas vel avertant vel mitigent & publica mala sanent. Aversandæ namq; sunt Stoicæ illæ opiniones, fata, hoc est, impendentia bona aut mala esse immutabilia. Utinam igitur Reges Christiani & regna sequerentur magis salutaria Consilia & hoc prodigio moverentur! Utinam de retinenda vel concilianda Concordia magis cogitarent, quam quod summâ rei Christianæ perniciæ, exitalibus dissidiis & feralibus bellis inter se committerentur. Sua cuiq; videtur causâ justissima plus favoris tribui solet, qui propulsat illatâ injuriam, & huic parti quam qui infert, scioq; Astrologi non esse ullius partis causam suo præjudicio vel gravare vel sublevare: Interim hoc certò mihi persuadeo, nullum dari Turcû tam truculentum, qui plus malorum imprecetur Christianis, quam quot ab exortu prioris & hujus Cometæ sibi ipsi inflixere. Utinam pacificatores in Comitibus, qui tam impios rerum motus componerent, existerent, nec surdis narraretur fabula! Nondum enim puto illa mala è memoria excidisse, quæ Cometam anni 1618 excipiebant, in Imperio Romano, in Polonia, Prussia, Dania adeoq; universa ferè Europa, varia scilicet

et morborum genera, injuriæ, casus, pestes, incendia, adulterationes
monetarum & reliquæ calamitates, quarum neque modus neque numerus
fuit, ita, ut si Christiani principes illa tempora justis rationibus secum
exponderint, satius esse censuerint, pacem utrunque tolerabilem amplecti,
quam perniciosum bellum persequi. Minus enim damni dæ, qui vitam
aufert, quam qui bonam mentem, inquit *Erasmus in præfat. paraphrasis.*
Evang. Marci ad Franciscum Gallie Regem. Sed quorsum rapit me justus
dolor hujus temporis & morum? Illud etiam hoc loco est inculcan-
dum, nullum Cometam fuisse adeo noxium, ut non aliquibus potuerit
nova gaudia significare. Nam

Nil lædit, quod non commoda præstet idem.

Hinc quidam Cometæ habentur fausti. *Plin. lib. 2. natur. hist. c. 25.* Co-
metam illum, qui paulò post interfectionem Cæsaris, annis 43 ante æ-
ram Christianam, visus est, salutare sidus id terris fuisse affirmat, quia tunc
Augustus ludos Veneri Genitrici celebravit, & eum tanquam sibi faustum
coli in templo publicè edixit: Nam & vulgus credidit, eo Cometam si-
gnificari, Cæsaris animam inter Deorum immortalium numina rece-
ptam. Conferatur & *Dion. Cassii liber 45 Hist. Rom.* Etsi verò initio hæc
crinita stella Augusto illætabilis fuit, quia prius quintuplex bellum (1.
Mutinense, contra triumvirum Antonium. 2. Philippense, contra Cassium
& Brutum. 3. Perusium, contra L. Antonium triumviri fratrem. 4. Si-
culum, adversus Sext. Pompejum, Cn. filium & 5. Actiacum, contra M.
Antonium triumvirum, & Cleopatram reginam Ægypti) ipsi erat con-
ficiendum, quam reverà poterat ipso eventu affirmare, sibi illum natum:
tamen Plinius exitum bonum Imperii Augusti respexit, & ideò verum
fatendo sidus salutare fuisse, affirmat. Sic & *Seneca lib. 7. Natural. quæst.*
c. 17. & 21. Cometam, qui anno æræ Christianæ 60. fulsit circa initium
Neroniani principatus, lætissimum & infamiam cæteris detraxisse affir-
mat, hanc procul dubio ob causam, quod secundum judicium vulgi
mors Imperat. Neronis non subsequuta fuisset. *Cornel. Tacitus lib. 14. annal.*
cap. 22. Nec illætabilis bonis ullus Cometa potest esse, qui revocantur
ad pœnitentiam, quiq; supra naturam everti in Christo fide recumbunt
& in eo vivunt: Sciunt enim, quòd his, qui diligunt Deum, omnia si-
mul adjumento sunt in bonum, Rom. VIII, 28.

50. Si qua autem stella nova hominibus salutaris & lætissima dici
potest, certè illa merita est, quæ Magis olim circa primum adventum
Christi

Christi in carnem præluxit & ad Bethlehem, urbem Davidis, duxit, eaq̄
haud dubiè etiam in Italia Romæq̄ visa est & admodum fausta & salu-
taris fuit: quippe cum ea venit lux vera in mundum, quæ illuminat om-
nem hominem venientem in Mundum, & quotquot eam receperunt, de-
dit eis, ut liceret filii DEI fieri, Johan. I, 9, 11. Deinde pax quoq̄ ex-
terna universo Orbi terrarum fuit concessa, Augustus Imperator Romæ
tunc magnificentissimum gladiatorium munus & Naumachiaæ specta-
cula exhibuit, veluti *Eusebius in Chronico numero 2011 meminit*. Itaq̄ quum
Filius DEI, Matth. XVI, 2, 3. Lucæ XXII, 56. velit nos ex signis & mira-
culis, quæ cernimus, rectè de Messia adventu debere judicare, quid
aliud possumus affirmare de nova stellâ, quæ anno æ. C. 1572 ultra annum
fulsit, ut & altera, quæ anno Christi 1604 post Conjunctionem magnam
superiorum etiam de die apparuit, fuisse illi Magorum stellæ non diffi-
miles, quales antehac illuxisse nullis literarum monumentis probatum
fuit? nullos enim habuerunt crines, nullam barbam vel Syrma, sed sin-
ceris stellarum radiis emicuerunt, & nulli Planetarum luminis ac fulgo-
ris majestate cesserunt. Et quia nondum ullus effectus tantis novis stel-
lis dignus secutus, non insulsum erit dicere, illas fuisse prænuncias jam
reducis Christi ad extremum iudicium. Duæ verò insignes stellæ no-
væ fulserunt per annum, ut utriusq̄ Hemisphærii tam septentrionalis,
quàm Australis hominibus denunciarent, se esse Christi reducis nun-
cias & certò instare ultima Mundi fata, rerumq̄ omnium ruinas. Quem-
admodum enim Deus primo Mundo ad respiscendum 120 annos indul-
sit. Gen. VI, 3. & adventum Christi in carnem etiam novum salutare
fidus præcessit: Ita quoq̄, si humanæ mentes aliquid possunt præscisce-
re & ex præteritis futura colligere, non sit nobis nefas, ejusmodi signa
rimari & affirmare, præeunte B. Petro, II. Petr. III, 10 & seqq. Quemad-
modum omnes Cometae & hæ duæ insignes novæ stellæ, quæ reliquas
fixas omnes antecelluerunt & Planetis quoq̄ suo lumine pares fuerunt,
altero anno esse desierunt: Ita quoq̄ propediem cælum, stellas, Ter-
ram & quæ in ea sunt opera (utut à Mundi primordiis duraverint & per
se nulli mutationi obnoxia fuerint) ac elementa æstuantia dissolutum
iri. Et quemadmodum Cometa anni 1618 ingenti & proluxâ suâ Caudâ
fuit terrificus & tacitè conspiravit in 8 gradu ♀ (ubi desit) cum con-
junctione Magna superiorum anni 1623 & cum loco Novæ stellæ anni æ.
C. 1572 in 7 gradu ♀ seu quadrato aspectu: ita quoq̄ hic Cometa no-
vissimus

vissimus sua mole corporis & capitis □ luridoq; colore fuit terrificus, nec non contabuit in signo ♃ & ultimò viginti gradibus circiter à loco Novæ stellæ in Cassiopea abfuit. Itaq; hisce indiciis fit verisimile, elapsis abhinc 20 annis vigorem & effectum illius magni sideris magis fore conspicuum: magnam enim hæ stellæ novæ & portenta cœli inter se sortiuntur analogiam. Anno 1663 die 22 Octobris iterum Conjunctio magna superiorum in 14 gr. ♃ (à quo loco nova stella anni 1604 non longè fuit remota) eveniet. Annus autem 1672 est intermedius inter hanc Conjunctionem magnam & alteram, quæ anno 1682 die 1. Novemb. in 20 gr. ♃ obtinget. Anno Christi 1472 insignis Cometa visus est, quem descripsit Ioh. Regiomontanus in suis observationibus, Zieglerus in Comment. in lib. 2. Plin. c. 25. Pontanus in luculento Carmine de Meteoris & in Commentario ultimæ propositionis Centiloquior. Ptolemæi, Cardanus in lib. 2. Apotelesmat. Ptolemæi & Anton. Mizaldus in Catalogo Cometarum p. 85. p. 95. p. 229. & pag. 241. Est verò unus & idem Cometa, qui perperam à Mizaldo anno Christi 1475 adscribitur, ubi paullò post Carolus Burgundiæ Dux in prælio cecidit, qui annus hoc Eteosticho est expressus:

ECCe Leo CeCIDIt, IaM paX qVæsIra VIgeIt.

Anno 1572 nova & insignis stella in Asterismo Cassiopææ fuisse ultra annum. Quodsi directionem hujus Cometæ in suo circulo magno ad locum novæ instituerimus, eveniet ea anno 1672, annis 20 à fulsione Cometæ præterlapsis, ubi satis probabiliter conjectari licet, aliquid singulare tunc evenitum: Non autem scribo, tunc sabbatismum Mundi ingruiturum; siquidem latet unus annus & dies, ut observentur omnes; sed in hoc anno præ cæteris aliquid peculiare & magni momenti denunciari reor. Dicant Epæctæ & illusores, quicquid velint. Etenim haud tardabit Dominus, quemadmodum nonnulli tarditatem existimant: verum patiens est ergà nos, dum non vult ullos perire, sed omnes ad pœnitentiam recipere. II. Petri III, 9. Quapropter, dilecti, demus operam, ut immaculati & incontaminati à Deo reperiamini in pace, Dominiq; nostri patientiam salutem arbitremini. Vers. 14.

F I N I S.

Programma Publicum.

Sideralis Scientiæ & rariorum Cœli Phenomenon Amatoribus ac Inspectoribus cupidis S. P. D.

QVod Seneca de universa Sapiencia humana præclarè meritis libr. 7. quæst. natur. cap. 1. adnotavit, inqviens: Si quid præter consuetudinem

nem emicuit in Cælo, spectamus, ostendimus, interrogamus, id plerumq̄ cum ex-
perientia consentire deprehendimus: Proinde quum ante paucos dies
ascititia Novaq̄ stella crinita obscuro, raro & nebuloso lumine prædita,
& satis magna vesperi conspiciatur, Vos, quæso, Astrophili, post Occa-
sum Solis, si quædam Cæli serenitas affulserit & lux clara siderum se-
obtulerit, concurrite, cælum contemplantini & hanc crinitam stellam
quærite & spectate: Habebitis me præeuntem: Ostendam enim vobis
eius locum, quem in Cælo obrineat. Heri ab octava ad mediam usq̄
noctem eam vidi interceptam inter Plejades & Oculum Tauri Austrini,
qui Palilicium & Aldebaran solet vocari. Et quamvis Diameter
ejus satis sit magna & fermè diametrum corporis Lunaris exæquet: ta-
men admodum tenue lumen ejus apparet, ita ut observatione Instru-
mentorum Astronomicorum situs ejus ægrè possit explorari. Nihilo-
minus tamen respectu ordinis & Dispositionis ergà Lucidam Plejadum
& Aldebaran deprehendebatur, quasi in $27\frac{1}{2}$ grad. signi γ & Latitudi-
ne 2 Graduum Borea. Die 20 Decembris fer. 6. primùm observari cœ-
pta est, nec procul à sinistro pede Orionis, qui Rigel, vel rectius Re-
gel, dicitur, distitit & in 8 gradu \square & latitudine Australi 29 grad. cir-
citer extitit. Motus igitur ejus est contra successionem signorum. Qua-
re concurrite ad contemplationem stellarum & hujus novi Ascititii cœ-
li Phænomeni, quod non diu duraturum prævideo. P. P. die 24 De-
cembr. Vigiliâ Nativitatis Salvatoris nostri Domini Jesu Christi fer. 3.
Anno æræ Christianæ decurrente 1652.

LAURENTIUS EICHSTADIUS, D.

Errata in numeris.

In thesin XII. irrepserunt quædam errata sic corrigenda: An-
 gulus PSM 68 gr. 1. 67 gr. 1. min. 40 sec. Latus PC 77 gr. 1. min.
 30 sec. Angulus MPC 2 gr. 3. min. 20 sec. Longitudo 24 gr. 14
 min. γ cum latitud. bor. 12 gr. 58 min. 30 sec.

VI 30

= [Dissertationes theol.
Vol. 7 47]

ULB Halle 3
004 965 949

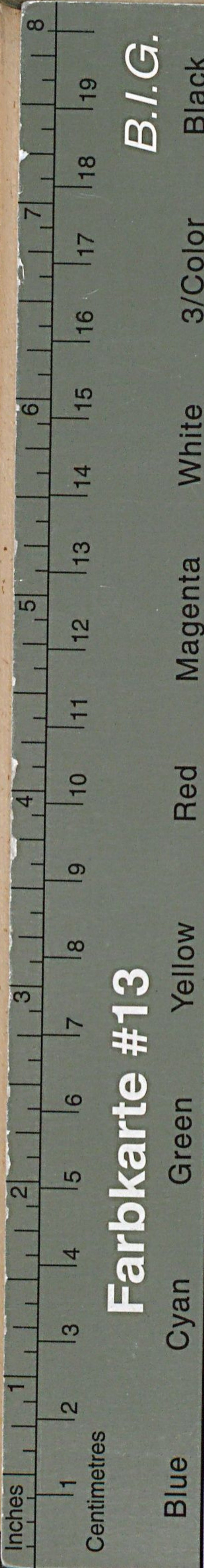

56

V077

O ASTRONOMI

4

Exhibens

atum, Magnitudi-
s, Effectus & Signi-
cationes

METÆ,

Æ. C. 1652, & initium Anni

1653 St. N. illuxit,

QUAM,

arvente & adjuvante,

Æ S I D E

ICHSTADIO, Med. D.

anensis Matheseos Prof. P.

in inclyto hoc Athenæo publice

ponunt, & pro viribus defen-

dam suscipiunt

DORUS MACOVIUS, Pol.

hesin 25 inclusive,

Nec non

LDUS, Mülhusio-Thuringus,

ad finem usque.

vilis in Auditorio majori

Anno 1653.

Viduzæ GEORGII RHETII.

